ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱՔ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
Հասցէ՝ Խրիմեան Պատրիարք, Ալեքսանդրա Ճաւտէսի, Բէշիք Էճ. խան
SAHİBİ
Melik Koçunyan

JAMANAK
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ՇԱԲԱԹ
30
ՅՈՒՆՎ. 1937
28ՐԴ ՏԱՐԻ
ԹՒՒ 11121

ԳԻՆ
4
ՂՐՇ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԵԾ ԺՈՂՈՎԻ ԵՐԷԿԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՆԻՍՏԸ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԻՄԱԼԹ ԻՆԷՕՆԻԻ ԲԱՑԱՏՐԵՑ ՀԱԹԱՅԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

ժողովը ազգին երախտագիտութիւնները յայտնեց Աթաթիւրքին, կառավարութեան եւ հերոս բանակին

ՍԱՆՃԱՂԸ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՄԲ ԹՈՒՐՔ ԵՐԿԻՐ ՄԸՆԷ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐ ԿՐԱԿՈՏ ՁԱՌԵՐ ԽՕՍԵՑԱՆ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԻՄԱԼԹ ԻՆԷՕՆԻԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՁԱՌ ՄԸ ԽՕՍԵՑԱՒ

ԱՆԿԱՐԱ 29.— Նոր Թուրքիոյ ազատամարտին կաբինէտ մէկ դէպքն է Հաթայի պատին մէջ ձեռք բերած յաղթանակը։

Բովանդակ Թուրք ազգութեան հայրը եւ կամքը ներկայացնող խորհրդարանը այսօր (երէկ) պատմական նիստ մը գումարեց։

Ժողովին դուռ, ներքնագքներուն մէջ մեծ եռուզեռ կը տիրէր։

Նիստը բացուեցաւ 17,55ին, Նախագահը կարդալ տուաւ հետեւեալ թղթերը, զոր ստորագրած էին Մանմուտ Իսատ, Հայատար Րիւշտի եւ Սաադի Մափուտիս։

«Հաթայի պատին մէջ, թուրք ազգին չանհեղուցած բարձր յաջողութեան առթիւ, կ'առաջարկենք Համաժողովին պաշտօնապէս շնորհակալութիւն յայտնել թուրք ազգին եւ պետութեան նախագահ Աթաթիւրքի եւ իմէթ Ինէօնիւի կառավարութեան»։

Ծափահարութեան փոթորիկ մը թրքաց, երբ վարչապետ Ջօրավար Ինէօնիւ երեւցաւ ամպիոնին վրայ։

Վարչապետին խօսքերը

«Պարզելի ընկերնե՛ր,

«Հաթայի պատը Ազգերու Ընկերութեան կողմէ, չահագրգռուղներուն յօժարութեամբ, այլեւս ոչնչով եւ վճիռ սացած է։

«Ազգերու Ընկերութեան որոշումը գոհունակութեամբ դիմաւորուեցաւ բոլոր շահագրգռուղներուն կողմէ. ես ալ խիստ մեծ հրճուանքով կը յայտարարեմ թէ, ձեռք ձեռքի տուած արդիւնքը մեզի ալ գոհունակութիւն կը պատճառէ։

«Ասիկա կնճռոտ խնդիր մըն էր։ Մինչ 921ին, Սուրիոյ եւ Թուրքիոյ սահմաններու ճշդումին առթիւ, Անգլիոյ եւ Իրաքի Նեմրուտ Եր Ջոլաքին համար, Յորանասպինեներուն հետ կարգ մը մանաւոր պայմաններով դաշինք կնքած էինք։ Իրաք անկախ եւ վճռական ըլլալիս հասած էինք մենք։ Այս դաշինքը մենք կրնանք պէտք է։ Բովանդակ աշ-

(Շար.ը Բ. Էջ)

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ԱԹԱԹԻՒՐՔԻՆ

ՍՊԱՆԻՈՅ ԽՆԴԻՐԸ ՕՐԷ ՕՐ ԿԸ ԽԱՒՈՒՆԱԿԻ

ՕՏԱՐ ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐ ՊԻՏԻ ՊԱՇՏՊԱՆԵՆ ՍՊԱՆԻԱՆ

Ռուսիա պիտի մասնակցի հակակշռիւն

ԲՕՐԲՈՒԿԱԼ ԳԱՂԹԱՎԱ՞Յ ԿԸ ՏՐԱՄԱԴՐԷ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ

ՄԱՏՐԻՏ 29.— Հաւասի Քղեթակիցը կը տեղեկացնէ.

Արեւմտեան հրապարակը հիմա ամբողջութեամբ կառավարականներուն ձեռքն է։ Քաղաքապահ զօրքը, հակառակ հեղեղանման անձրեւին եւ սաստիկ հովին, յարձակում գործեց։

Հարձակեալ բայց ուժգին դիմադրութեան վերջ, ապստամբները պարտաւորուեցան նահանջել։ Այս պարտութեան անմիջապէս վերջ, գործողութենէն անմիջապէս վերջ, քաղաքապահ զօրքը ամրացուց իր ձեռք անցուցած հողը եւ հակառակ փոթորիկին ու ջնջամբ բանակին խորընկէցէն տեղացած գնդակնետութեան, աշխատեցաւ մեծ քայլութեամբ։

(Շար.ը Բ. Էջ)

ՍԱՆՃԱՂԻ ԹՈՒՐՔԵՐԸ

ՄԵԾ ՑՆՑՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Սուրիոյ Արաբները հիմա ալ Ֆրանս. կառավարութեան դէմ գործել սկսան

ԱՆԹԱԿԻԱ 29.— Հաթայի ժողովուրդը ցնծութեամբ կը մօտենէ լսելով ուրախութեան այն լուրը, որուն կը սպասէր ամիսներէ ի վեր։ Հանրապետական Թուրքիոյ այս վերջին յաղթանակը Թուրքերը կը մօտեն իրենց ցեղին յատուկ հանդարտութեամբ եւ լրջութեամբ, առանց ամենափոքր դէպքի մը պատճառ ըլլալու։

Ամէն կողմ, տենդագին ոգեւորութիւն կը տիրէ։ Անթաքիոյ մէջ կարմիր գոյնով կտաւը սպառելուն պատճառով, Հալէպէն քամիօններով կտաւ կուգայ Անթաքիա, և դերձակները գիշեր ցերեկ կ'աշխատին գրօշ հասցնելու համար։

Խռովարար քանի մը Սուրիացի-

(Շար.ը Բ. Էջ)

«ԺԱՄԱՆԱԿ»Ի ՆՈՐ ՀԱՍՑԷՆ

«Ալամէք» տպարանի տիրոջ մահուան ներելութեամբ
ստիպուեցանք թերթս փոխադրել

ՍԻՐՔԷՃԻ ԱՆԳԱՐԱ ՁԱՏՏԷՍԻ

(Պապը Ալի ճատտէսի)

ՎԻԼԱՅԷԹԻ ՇԷՆՔԻՆ

Յովնէսի դրան ճիշդ կից

ԹԱԼԻՊ տպարանին Ա. յարկը

թերթս հոս գործ ունեցողներէն կը խնդրուի ասկէ վերջ դիմել հիշեալ հասցէին, ուր արդէն փոխադրուած է թերթս խմբագրութիւնն ու վարչութիւնը

ԻՆԷՕՆԻՒԻ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔԸ

ԱՆԳԱՐԱ 29.— Վարչապետ Իսմէթ Ինէօնիւ Հաթայի դատին, ազգին բաղձանքներուն համաձայն լուծումին առթիւ, երկրին ամէն կողմերէն ստացած շնորհաւորական հեռագիրներուն, Անատօլու գործակալութեան միջոցաւ շնորհակալութիւն կը յայտնէ։

Սանճագի Թուրքերը

(Տար. Ա. էջէն)

ներ կը փորձեն այս մեծ յաղթանակը սքօղել և կը ջանան Ֆրանսացիներուն դէմ հանել ոչ Թուրք տարրերը։

Ֆրանսայի վարչութեան մէկ յաջողութիւնը ըլլալով, Անթաքիոյ երիտասարդներէն հարիւր հոգինոց ոստիկանական խումբ մը կազմակերպուեցաւ։ Ասոնց պաշտօնն է արգիլել տարրերու ներդաշնակութիւնը խանգարող ոևէ գործ և պատճառ չըլլալ ոևէ դէպքի։

Սուրիոյ թերթերը միաբերան կը յարձակին Ֆրանսայի վրայ, մանաւանդ իրենց համար պարտութիւն կը նկատեն Թուրքերէնը պաշտօնական լեզու ընդունուիլը։

Հաթայի ժողովուրդը պաշտօնական զեկոյցի կը սպասեն որպէս զի իրենց շնորհապարտ զգացումները յայտնեն Թուրք կառավարութեան և Մեծ Աթաթիւրքին։

Հաթայի երիտասարդական Միութեան զեկոյցը

ԱՆԳԱՐԱ, 29.— Հաթայի երիտասարդութեան Միութիւնը հետեւեալը ղրկած է Անատօլուի գործակալութեան՝ հրատարակուելու խնդրանքով.—

«Ընդհ. Պատերազմին հասցուցած աղէտներէն ետքը, երբ Թուրքերուն ազգային գոյութիւնը պահպանելու համար մայր հայրենիքի մեր Թուրք եղբայրներուն պէս զինուած կռուեցանք. 1921ի Անգարայի համաձայնութեան վրայ վար դրինք մեր զէնքերը։ Բայց մեր յաջողութիւնը ամէն առեն կը սպասէինք մայր հայրենիքէն։

Թուրքիոյ մեծ ազատարարին ու պաշտպանին՝ Աթաթիւրքին մէկ նշանին վրայ 17 միլիոն եղբայրներ մեզի օգնութեան ձեռք կարկառեցին և անգամ մը եւս իրենց բարեկամութիւնը հաստատեցին։ Դարձեալ այս Մեծ Ազատարարին տուած ուղղութեամբ յարմար տեսնուեցաւ որ Ազգերու Ընկերութիւնը երաշխաւորէ մեր իրաւունքներուն պաշտպանութիւնը։

Հաթայի անկախութեան պատմութեան մէջ փայլուն էջ մը կը կազմեն Վարչապետ Իսմէթ Ինէօնիւ արտաքին գործավարին և անոնց միւս ընկերներուն ցոյց տուած խանդն ու եռանդը։

Համոզուած ենք որ մեր մէջ ապրող փոքրամասնութիւններն ալ մեզ հետ պիտի քալեն մեր բռնած քաղաքականութեան և մարդկայնութեան ճամբէն որ պիտի ծառայէ մեր երկրին անկախութեան և բարձրացման։ Մենք սրտանց փափաքող ենք Սուրիոյ մեր արաբ եղբայրներուն անկախութեան, բարեկարգութեան և երջանկութեան։

Արդէն մենք մաղթած էինք որ անոնք յաջողին վերջին տարիներու անկախութիւն շահելու համար անոնց բռնած պայքարին։ Հիմակ ալ անկեղծ զգացումներով կը փափաքինք միշտ լաւ յարաբերութիւն ունենալ անոնց հետ։

Հաճոյքով կը տեղեկանանք որ, մեր ազգային դատին գտած լուծումով՝ անգամ մը եւս ամրացած եղաւ ֆրանքօ-թուրք բարեկամութիւնը։ Կը մաղթենք որ մեր Հաթայի բոլոր հայրենակիցները ապրին երջանիկ ու բարեկեցիկ կեանք մը զոր մեզի համար ստեղծեց մեծ ազատարար առաջնորդ Աթաթիւրք, որուն կը պարտինք մեր անկախութիւնը և ամէն բան։

ԿԷՕՐԻՆԿԻ ԿԱՐԵՒՈՐ ՃԱՌԸ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՎՃՌԱԾ Է ՏՆՏԵՍԱՊԷՍ ԻՆՔՆԱԲԱՒ ԴԱՌՆԱԼ

ՊԵՐԼԻՆ, 29.— «Կրիւնէ Վօխէ» ցուցահանդէսին բացումը կատարելով Կէօրինկ, ըսաւ մասնաւորաբար.

«Ինծի վիճակած մեծ գործն է հասկցնել իւրաքանչիւր գերմանի որ մեզմէ իւրաքանչիւրին պարտաւորութիւն մը կը վիճակի, այն է յաջողցնել այս վերջին քառամեայ ծրագիրը։

Այն առեն, երբ բոլորը հասկընան այս գործը, պիտի յաջողինք անոր մէջ, եթէ նոյն իսկ արտասահմանի մէկ մասը իբրեւ անկարելի ներկայացնէ զայն։

Բայց արտասահմանի մէջ ալ պիտի ընդունին որ, անմիջապէս որ յաջողի մեր ձեռնարկը, չէզոքացուցած պիտի ըլլանք Գերմանիոյ վերջին տկար կէտը։

Արդէն, երկրին մէջ գտնուող դժգոհները և չարախօսները ու արտասահմանի յոռետեսները վերջապէս պէտք է գիտնան որ գերման ժողովուրդը Ֆիւհրէրի ղեկավարութեան ներքեւ պիտի կատարէ բոլոր անոնք, որ պիտի պահանջէ Ֆիւհրէր։

Ցետոյ ճառ մը խօսելով պարենաւորման նախարար Տարէ, ըսաւ որ վերջին տարիներու ընթացքին այնքան աւելցած է Գերմանիոյ ներքին պարենաւորումը, որ մեր արտասահմանէն գնածը այլեւս կարելի չէ գործածել իբրեւ քաղաքական ճնշումի միջոց։

Ահաւոր հրդեհ մը ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ՊՈՒՔՐԷՇ, 29.— Ահաւոր հրդեհ մը ծագեցաւ Մօլտավիոյ հիւսիսակողմը Թօտիրէնի կայարանին մէջ և յաջորդաբար 10 զանազան վայրերու մէջ։ Ժամ մը չանցած, 46 ընդեղէնի մթերանոցներ հրոյ ճարակ դարձան։ Ցայտնի չեն դեռ հրդեհին պատճառները։ Քննութիւն բացուած է։ Վնասը բազմաթիւ միլիոններ կը հաշուուի։

ԱՆԱԿՆԿԱԼ ՈՐՈՇՈՒՄ ՄԸ

ԻՏԱԼԻԱ ԿԸ ԽՈՐՀԻ ԽԶՈՒԻԼ ՍՍՎԵԵԹ ՌՈՒՍԻԱՅԵՆ

ՓԱՐԻԶ 29.— «Մաթէն»ի Թղթակիցը կը գրէ Հռոմէն.—

Հռոմի դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ շրջան ընող զրոյցներուն համաձայն, Իտալիա կը խորհի իր դիւանագիտական յարաբերութիւնը խզել Սովետ Ռուսիոյ հետ, վերջնական որոշումը պիտի տրուի Սպանիական պատերազմի ունենալիք ելքին համաձայն։

Պաշտօնական շրջանակներու մէջ կը քաշուին յայտնութիւններ ընելէ այս մասին։

Այսօր լինեռեցէք ամէն կողմ։ Գինն՝ 5 դրուշ

Սպանիոյ խնդիրը

(Տար. Ա. էջէն)

Պատերազմին կացութիւնը

ՍԱԼԱՄԱՆՔԱ 29.— Պաշտօնական զեկոյց.

Հիւսիսի բանակներ.— Տարուէ տեղացող անձրեւները գործելու արգելք կ'ըլլան։

Հարաւի բանակներ.— Մեր զօրքը Կրենատայի մէջ գրաւեց Արենաս և Ժաքու քաղաքները։

Կէօրինկի առաջարկը

ԼՈՆՏՈՆ 22.— «Նիուզ Քրօնիքլ»ի Պերլինի թղթակիցը կը յայտնէ թէ, 80,000 գերման և իտալացի զօրք Սպանիա ղրկուելու մասին Մուսօլինիի ըրած առաջարկը հրատարակուելուն վրայ մեծ գրգռութիւն մը առաջ եկած է Պերլինի մէջ։

Թղթակիցը կ'աւելցնէ թէ Գերմանիա այլեւս դադրած է արկածախնդրութիւն ընելէ Սպանիոյ մէջ։

զեկոյց

ԼՈՆՏՈՆ, 29.— Ոչ միջամտութեան յանձնաժողովը երէկուան նիստէն ետքը հրատարակեց հետեւեալ զեկոյցը.—

Ցանձնախումբը քննեց Վալէնսիայի և Պուրկօսի յատակագիծերուն նկատմամբ եկած պատասխանները։ Ցանձնաժողովը որոշեց տրուած որոշում մը վայրկեան մը առաջ յանձնել շահագրգռուող տէրութեանց ներկայացուցիչներուն, անոնց ալ կարծիքը շուտով իմանալու համար։

ԼՈՆՏՈՆ 29.— Չէզոքութեան ենթայանձնաժողովը երէկ գումարուելով որոշեց շահագրգռուող բոլոր կառավարութեանց յղել ծրագիր մը, որ կը նախատեսէ հակակշռել Իսպանական թերակղզին ցամաքէն և ծովէն, յիշեալ կառավարութեանց մարտանուէրներուն օժանդակութեամբ։

Պետութիւններէն խնդրուած է պատասխանել Փետրվար 4է առաջ։ Ենթայանձնաժողովի պատուիրակները երէկ քննեցին հակակշռի ծրագիրը և որոշեցին շահագրգռուող պետութեանց ուղղել հարցարան մը թէ կ'ընդունի՞ն հակակշռել։

1.— Կամաւորներու Սպանիա մուտքը այնպէս, ինչպէս պիտի հակակշռուի ռազմանիւթի մուտքը։

2.— Հակակշռել Ֆրանքօ-սպանիական, սպանի-փորթուկալ և Ճիպրալթարի սահմանները։

3.— Նաւահանգիստները։

4.— Սպանիա գացող նաւերը։

5.— Հակակշռել եզերքները օտար մարտանուէրներու կողմէ՝ անգլիական, ֆրանսական, իտալական և գերման։ Կը վախցուի որ դժուարութիւններ յարուցուին Բորթուկալի կողմէ։

Ֆրանքօ կը սպառնայ Պիլպաոյի

ԱՎԻԼԱ 29.— Ֆրանքոյի օդանաւերը Պիլպաոյի վրայ արձակեցին յայտարարութիւններ, որոնք կ'ըսեն թէ այլեւս կարելի չէ հանդուրժել քաղաքային բնակչութեանց ամբոխման և քանդարկեալներու ջարդուելուն։ Հետեւաբար, մեր ցոյց տուած բարեկամեցողութեան պիտի յաջորդէ պատերազմական օրէնքին խիստ գործադրութիւնը, տրուած ըլլալով որ վերջերս տեղի ունեցող շարունակական ոճիրները մղեցին մեզ բարեփոխել մեր բարեկամեցողութիւնները։

ՓԱՐԻԶ 29.— Ժէրէզ տը լա Ֆրոնթէրայի անթելը կը հերքէ կառավարականներուն կողմէ Մարպելլայի արեւմտեան քաղքին գրաւումը։

Բորթուգալ գաղութ կը տրամադրէ Գերմանիոյ

ՓԱՐԻԶ 29.— «Ժուռնալ»ի Պերլինի թղթակիցը կը հաղորդէ.

Առանց հերքուելու վախը ունենալու, կրնանք յայտարարել որ Գերմանիոյ և Բորթուկալի միջեւ կնքուելու վրայ է Համաձայնութիւն մը, որուն համաձայն Բորթուկալ, առանց հրաժարելու իր գերիշխանութենէն, յանձնէն կը բանայ Անկօլան գերման գաղութացման և շահագործման։ Դաշնագիրը 99 տարուան տեւողութիւն պիտի ունենայ։

Գերմանիա 400 միլիոն ոսկեդրամ մասը պիտի վճարէ Բորթուկալի, իբրեւ վարձք։

Հաւանաբար, Հիթլէր յայտնապէս հաշտարար Ցունվար 30ի իր ճառին մէջ, իբրեւ խաղաղութեան մէկ մեծ յաղթանակը կը յիշատակէ Բորթուկալի հետ համաձայնութիւնը։ Նոյն թղթակիցը կ'աւելցնէ որ գերման Տիսքօնթօ Պանքի տնօրէններէն Տօքթ. Քուրդ Վէյկէլթ, որ վարեց Բորթուկալի հետ բանակցութիւնները, նմանօրինակ ծրագիր մը կը պատրաստէ այժմ ֆրանսական Թեւարկութեան ներքեւ գտնուող նախկին գերմանական Գամէրունի համար։

Բորթուկալ կը հերքէ

ԼԻԶՊՕՆ 29.— Հրատարակուեցաւ պաշտօնական զեկոյց մը, որ կ'ըսէ թէ Անկօլա ո՛չ ծախու է, ո՛չ ալ վարձու։

ՃԱԲՈՆԻ ԱՊԱԳԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՊԱՏՃԱՌԷ

ԴԵՌ ԿԱՐԵԼԻ ՉԵՂԱՒ ԿԱԶՄԵԼ ԴԱՀԼԻՃԸ

ԹՕՔԻՕ 29.— Մ. Ուկաքի հրաժարեցաւ նոր դահլիճը կազմելու իր ձեռնարկէն, որովհետեւ չկրցաւ համոզել բանակը որ ընտրէ պատերազմական նախարարը։ Մ. Ուկաքի նպատակ ունի իր անունը ջնջել հանգստեան կոչուած սպաներու ցանկէն։

Քաղաքական այս անկայուն վիճակին մէջ, կ'ըսէ, մտահոգութիւն միայն կը զգանք Ճաբոնի ապագային համար։ Ինչ որ կարելի էր ըրի կազմելու համար նոր դահլիճը, և փրկելու համար ազգային քաղաքական արժանապատուութիւնը, բայց անելի առջեւ գտնուեցայ։

Կայսրը պատուիրակ մը ղրկեց իշխան Սայօնժիի՝ անկէ գաղափար մը առնելու համար։

ԹՕՔԻՕ 29.— Թերթերը ցաւ կը յայտնեն զօր. Ուկաքիի ձախողելուն համար։ Լաւատեղեակ շրջանակները կը տեղեկանան թէ իշխան Սայօնժի խորհուրդ տուած է կայսեր պաշտօն մը յանձնել զօր. Ուկաքիի, միմիայն բանակին կանակին կացութիւնը պարզելու նպատակով։

ԹՕՔԻՕ 29.— Կայսրը նախկին պատերազմական նախարար զօր. Սէնժուրօ Հայաշիի պաշտօն յանձնեց կազմելու նոր դահլիճը։

Վարչապետին ճառը

(Տար. Ա. էջէն)

խարհ հաւատաց մեր անկեղծութեան և արդէն մեր յաջողութիւն... ալ կը պարտինք այս բանին։

Ասիկա անոր համար է որ ... գերու Ընկերութեան այս կարեւոր գործին մէջ ունեցած յաջողութիւն... անոր յառաջիկային ունենալիք ... ջազգային քաղաքական գործերու բարւոք լուծման մասին նպաստաւոր նշան մը նկատուած է։

Մեր դաշն ու մեր զինակիցներն ու բարեկամները

Մ. Լիթվինոֆ Հաթայի խնդրոյն մէջ այնպիսի ընթացք մը բռնեց որ գոհ ձգեց թէ՛ Թուրքիան և թէ Ֆրանսան։ Հաստատեց թէ Սովետ Ռուսիոյ և մեր միջեւ առաջին օրէն հիմնուած բարեկամութիւնը կը մնայ բունակէ միեւնոյն ուժով։ Մենք ալ կը պահենք այն համոզումը թէ Սովետ Ռուսիոյ հետ մեր յարաբերութիւնները ո՛րքան անկեղծ և այնքան սրտագին են, որքան էին առաջին օրերը (ծափեր)։ Մեծ երախտագիտութեամբ պիտի յիշեմ նաեւ Պալքանի մեր զինակիցներուն՝ մեր խնդրոյն մէջ ունեցած հոգածութիւնը։

Մր. Էտէն

Ընկերնե՛ր, այս խնդրոյն մէջ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարը մեծ ջանք թափեց, ... Թուրքիան շնորհապարտ ... ատրիճան (ծափեր)։ Անգլիա օրէն սկսելով հոգ տարաւ որ երկու բարեկամ տէրութիւններն ալ ... ձգէ։ Հաթայի խնդրոյն մէջ, Թուրքիոյ և Ֆրանսայի միջեւ համաձայնութիւն մը ստեղծելու մասին ... նոր տարած աշխատութիւնը ... կան արդիւնք մը տուաւ, և ... աւելի ուժ տուաւ այն փաստին ... թեան զոր Թուրք հանրային կարծիքը ունի Անգլիոյ քաղաքականութեան մասին։

Ժընեւի մէջ

Գոհունակութեամբ կը յիշեմ ... Եւրոպայի գրեթէ բոլոր տէրութիւնները օգնեցին մեր դատին ... թէեւ օգնութիւն բառը քիչ մը ... ժով պիտի գտնէք, բայց ... որ չեմ յիշեր երկիր մը որ ... րանքով դիտած չըլլայ մեր դատը։ Գերման մամուլը լաւ ընդունելութիւն մը ըրաւ, նոյնը ըրաւ ... լիոյ հանրային կարծիքը։ Կը յիշ... սամ որ Տօքթ. Թէվֆիք Րիւշտիւ Արաս մօտ օրէն Իտալիա երթալով ... տեսնուի Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

Վարչապետը Սպանիոյ ... կացութիւնը պարզելէ և Հաթայի ... գործին տեղեկաբեր Շուէտի ... տաքին գործոց նախարար Մ. Սան...

ԱՅՍՕՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՒ

ԿԻԿՕ ծաղրաթերթի 15րդ թիւը ելաւ եւ խնամուած բովանդակութեամբ։ Անցից յօդուածներ ունին՝ Երուանդ Թօլայեան (Կավիռօս), ... Քրէմ-Սիմօն, Լիլա, Գրիգոր-Վահան, ...

վերի շնորհակալութիւն յայտնելէ ետքը ձեռք առաւ Սուրիոյ հետ եղած կարգադրութիւնը և ըսաւ.

— Ընկերնե՛ր, կ'ուզեմ մէկ վերլուծումը ընել Հաթայի խնդրոյն մէջ մեր ձեռք բերած արդիւնքին։ Նախ հարկ կը տեսնեմ նկատի առնել այս գործին համար Ազգերու Ընկերութեան տուած որոշումը որ սկզբունքի համաձայնութիւն մըն է։ Շահագրգռուող երկու կողմերը Սանճաքը նկատեցին որպէս անջատ էութիւն մը, ինչ որ մեր դատին հիմնական կէտն էր։ Այս անջատ էութիւնը կատարեալ անկախութիւն պիտի վարէ ներքին գործերու մէջ։

Այս հողամասին մէջ, Թուրքերէնը ընդունուեցաւ որպէս պաշտօնական լեզու (ծափեր)։ Վարչական այս պայմաններուն համար կանոնադրութիւն մը պիտի պատրաստուի և հիմնական սկզբունքներու վերաբերեալ ո և է որոշում, Ազգերու Ընկերութեան հաւանութեամբ միայն պիտի տրուի։

Ազգերու Ընկերութիւնն ալ, Սանճագին հողային ամբողջութիւնն ու դրութիւնը երաշխաւորելու համար ի հարկին կարգ մը պարտականութիւններ պիտի դնէ Թուրքիոյ և Ֆրանսայի վրայ։ Թուրքիոյ, Ֆրանսայի և Սուրիոյ միջեւ դաշնագրութիւն մը պիտի կնքուի երաշխաւորելու համար Թուրքեւսուրիական սահմանագլուխի անձեռնմխելիութիւնը։

Այս նկատումներով կը հետեւի թէ Սանճաքի հողամասը ճանչցուած է որպէս Թուրք երկիր մը։

Մեր դատը պարզելով միջազգային աշխարհի առջեւ, ուզեցինք այս հողամասը բնակող Թուրքերուն անջատ գոյութիւն մը և մասնաւոր վարչութիւն մը ապահովել։ Եւ այս իմաստով մեր դատը շահեցանք (պոռա՛չ, երկարատեւ ծափեր)։

Ընկերնե՛ր, պիտի փորձեմ ձեզի խօսիլ խնդրոյն ամէնէն փափուկ կէտին, այն է, Սուրիացիներուն վերաբերող մասին վրայ։

Նկատի որ Սուրիոյ մէջ նպաստաւոր կերպով չէին մեկնած ձեռք բերուած արդիւնքը և ցոյցեր եղած էին բողոքելու համար Ազգերու Ընկերութեան այս որոշման դէմ։

Իմ կարծիքովս, Սուրիացիները չեն կրցած ըմբռնել թէ Ազգերու Ընկերութեան տուած որոշումը որքան երաշխաւոր է Սուրիոյ ապագային համար։ Ողջամիտ մարդոց կ'իյնայ ամէն ջանք թափել բացատրելու համար թէ գոյացած համաձայնութիւնը նպաստաւոր է թէ Սուրիոյ և թէ Թուրքիոյ համար։ Կ'արժէ որ այս մասին ջանքեր ըլլան։

Հարկ կը տեսնեմ շնորհակալութիւն յայտնել Թուրք մամուլին այն ընթացքին համար որուն հետեւեցաւ Հաթայի դատին ամէն փուլերուն։ Թուրք մամուլը բոլոր ուժովը ջանաց ցոյց տալ մեր դատին արդարութիւնը առանց սակայն վիրաւորելու մանաւանդ արաբ աշխարհը։

Վարչապետը աւարտեց իր ճառը շնորհակալութիւն յայտնելով իր ընկերներուն և յիշեց ջերմ հոգածութիւնը զոր Աթաթիւրք ունեցաւ ազգային այս դատին համար։

ԹԱՂ. ԼՈՒՐԵՐ

ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ

Աղքատախնամին նիստը

Երէկ երեկոյ ժամը 17ին Պէյօղլուի մատենադարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Պէյօղլուի Աղքատախնամին Ա. նիստը, որ իր դիւանը կազմեց հետեւեալ անձնաւորութիւններով.

Ա. Ատենապետ Տիար Տօքթոր Անդրէ Վահրամ. Բ. Ատենապետ Երուանդ Եուսուֆեան, Ա. Ատենադպիր Տիկին Գոնի Խորասանճեան. Բ. Ատենադպիր Տիար Թորոս Ագաթեան, Գանձապետ Տիար Թորգոմ Ասատուրեան. Հաշուեքննիչ Տիար Վահէ Բէքմէզեան։

Տոմսակներու սպառումը արդիւնաւորելու համար ամբողջ Իսթանպուլը հետեւեալ շրջաններուն բաժնեց.

Իսթանպուլի շրջանակ, Մեծ չուկայի շրջանակ, Ղալաթիոյ շրջանակ Պէյօղլուի շրջանակ, Շիշլիի շրջանակ։

3. «Բօթիլյօն»ի յանձնաժողովը կազմեց ժրաջան տիկիններէ և օրիորդներէ։

4. Վիճակահանութեան համար ալ ուրոյն յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։ Նոյնպէս ներկաներուն սիրուն և հաճելի անակնկալներ եւս վերապահուած են։

5. Քառթերու մեծ քանակութեամբ նուիրատուութիւն մը եղած է Տիար Լեւոն Տնտեսեանի կողմէ, ինչպէս նաեւ տպագրութեան գործը զոր անձնուիրաբար տպագրել յանձն առած է ծանօթ տպարանատէր Տիար Ոսկեան Մուրատեան։

6. Տոմսերը ցրուեցան անդամներու, որոնք սիրայօժար աշխատանքի լծուեցան, որովհետեւ ժամանակը շատ կարճ է։

7. Թօքաթլեանի հետ եղած համաձայնութեամբ իր բոլոր սրահները տրամադրած է նոյն օրուան համար և գիները դիւրամատչելի։

ՀԱՅ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉԻ ՄԸ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Մեր սիրուած աշխատակիցը Պ. Լեւոն Չէրազ, որուն գեղարուեստական լուսանկարները մեծ ընդունելութիւն գտած են, Շիրքէթի Հայրիէի կողմէ հրաւէր ստացած է աշխատակցելու «Պօղազիչի» պարբերաթերթին իր գեղեցիկ և գեղարուեստական լուսանկարներով։ Իր լուսանկարները այս ճաշակաւոր պարբերաթերթին գեղեցկութեան վրայ նոր բան մըն ալ կ'աւելցնեն։

Կը շնորհաւորենք մեր բարեկամ և աշխատակիցը։

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ԲԵՄ.— Գէտիկ Փաշայի Հայ Աւետ. եկեղեցիին կիրակնօրեայ պաշտամունքը կը սկսի ժամը 10.30ին։ Վաղը պիտի քարոզէ Վեր. Կ. Ա. Տէր Յովհաննէսեան։ Քարոզին նիւթն է «Մարդիկ ինչո՞ւ Աստուծոյ շնորհքներէն կը զրկուին։»

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻՆ Ի ՆՊԱՍՏ

Պէյօղլուի Աղքատախնամ մարմնոյն մեծ պարահանդէսը տեղի պիտի ունենայ 20 Փետր. Շաբաթ գիշեր ժամը 22ին Թօքաթլեանի շքեղ և ընդարձակ սրահներուն մէջ։

Տոմսերը անձնական են։

Պարերը պիտի ղեկավարէ Բրօֆ. Նշան Նշանեան։

Անակնկալներ, սիւրբրիզներ և ճոխ քօթիլյօն։

Nesriyat Muduru
PUZANT SAMLIYAN
Basildığı yer
BURHANEDDİN Basimevi

Տէր եւ Տիկին Զենոբ Իրէքճեան եւ զաւակները, Այրի Տիկին Մարիծա Շապոյեան, Տիար Լեւոն Այճեան եւ զաւակները, Այրի Տիկին Ներիմէ Այնեան եւ զաւակը, Տիար Ա. Շապոյեան (Վառնա), Տէր եւ Տիկին Գ. Շապոյեան եւ զաւակները, Այրի Տիկին Տուտու Մ. Այճընեան եւ զաւակները (Հար. Ամերիկա), Այրի Տիկին Զարուհի Տէր Յակոբեան եւ զաւակները, Այրի Տիկ. Զապէլ Գումաղեան, Այրի Տիկին Վարդուհի Ց. Այնեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Տոքթ. Ալպէռ Այնեան (Ֆիլատէլֆիա), Տէր եւ Տիկին Վահան Այնեան (Ֆիլատէլֆիա) Տէր եւ Տիկին Նազարէթ Այնեան եւ զաւակները, Այրի Տիկին Մ.Միքայէլեան եւ զաւակները. Տիար Ցարութիւն Տիւլէնճիեան (Պէյրութ), Տէր եւ Տիկին Կարապետ Չիրքինեան, Տէր եւ Տիկին Կ. Մ. Չիրքինեան, Այրի Տիկին Աչըքպաշեան եւ զաւակները, Այրի Տիկին (ճանի ճանըմ) Արիքնազար Տէմիրճեան (Եօզղատ Ինճիրլի), ինչպէս նաեւ ազգականք եւ բարեկամք ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, քրոջ, մեծ մօր, հօրաքրոջ, մօրաքրոջ եւ ազգականին՝

Այրի Տիկին
ԷԼՄԱՍ ԻՓԷՔՃԻԵԱՆԻ
(ծնեալ Այնեան)
(Արաբկիրցի)

տխուր մահը 94 տարեկան խոր ծերութեան մէջ։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի 31 Յունվար 937 Կիր. օր ժամը 12.30ին Կէտիք Փաշայի Ս. Յովհաննէս եկեղեցիին մէջ ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Պալըգլըի գերեզմանատունը։

Մասնաւոր մահազդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել։

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

Թօքաթցի Մուրատ Տիւրքէրեանի կողմէ յայտնուած փափաքին համաձայն, յառաջիկայ Կիրակի, 31 Յունվար, Բանկալթիի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ հոգեհանգստեան պատարագ և պաշտօն պիտի կատարուի յիշեալին կնոջ՝ Արուսեակ Տիւրքէրեանի (ծնեալ Աստուածատուրեան), ինչպէս նաեւ հանգուցեալին հօրեղբօրորդւոյն՝ Արամ Աստուածատուրեանի մահուան տարելիցներուն առթիւ։

Ժամերգութիւնը կը սկսի 8ին, Ս. Պատարագը՝ 10ին։

Պէյօղլուի Թաղ. Խորհուրդը ի գիտութիւն կը ծանուցանէ թէ Օր. Սիւզան Մ. Արմաղանի փափաքին համաձայն, իր ողբացեալ մօր Այրի Տիկին Լուիզ Մ. Արմաղանի մահուան քառասնից յիշատակին առթիւ, այս Կիրակի 31 Յունվար Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ Թաղիս քարոզիչ Տ. Գէորգ Ս. Արքեպիսկ. Ասլանեան յատուկ պատարագ պիտի մատուցանէ և յաւարտ պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի ի հանգիստ հոգւոյ ողբացելոյն։

Սկզբ. Ժամերգութեան ժամը 8, պատարագ 10։

Մամլոյ Ընկերակցութեան ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Ամէն տարուան պէս այս տարի եւս Մամլոյ Ընկերակցութիւնը պարահանդէս մը կազմակերպած է, որ տեղի պիտի ունենայ Գուրպան Պայրամըի Բ. գիշերը։ Այժմէն իսկ պատրաստութեանց ձեռնարկուած է։

Ինչպէս յայտնի է Մամլոյ Ընկերակցութեան պարահանդէսը ամէն տարի աննախընթաց փայլով մը տեղի կ'ունենայ, որուն կը մասնակցի Իսթանպուլի ընտրանին, վայելելու համար տարւոյն առաջնակարգ պարահանդէսը։

ՄԱՀԱՊԱՏԻԺ
Պահանջուեցաւ Թրոցքիական ԲՈԼՈՐ ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՄՈՍԿՈՒԱ 29.— Ընդհանուր դատախազ Վիշինսքի մահապատիժ պահանջեց ընդդէմ 17 դաւադիրներուն որոնք Թրոցքիական գործունէութիւն ունեցած, խափանարարութիւն կատարած և զանազան ոճիրներ գործած ըլլալու ամբաստանութեան ներքեւ կը գտնուին։

ՄՈՍԿՈՒԱ 29.— Խիստ սաստիկ եղաւ ընդհ. դատախազ Վիշինսքիի պահանջնագիրը։ Դաւադիրներուն գործունէութիւնը որակեց «միջազգային փաշականութեան ամենէն կատաղի առաջապահը»։

Վիշինսքի ըսաւ որ անժխտելի փաստեր կը դատապարտեն ամբաստանեալները, որոնք դաւեցին հայրենիքին և ընկերվարական դատին յարաբերութեան մէջ մասն փաշականութեան հետ և կէսթափոյի բաժին մը կազմեցին։ Մասնաւորաբար ծանրացաւ Բիաթաքօվի պարագային վրայ, որ 1915ին ցըցւեցաւ Լէնինի դէմ և փորձեց ձախողեցնել Պրէսթ Լիթովսքիի խաղաղութիւնը։ Փիաթաքովը նկատեց պառակտումի և խափանարարութեան ամբողջ ձեռնարկին կազմակերպիչը։

Վերջացուց խօսքը ըսելով.—Ձեր առջեւ նստողները ոճրագործներ են, որոնք աւելի ըլլալով, համաձայնութիւն մը կնքեցին ճափոնեւգերման ուժերուն հետ, երկիրը անձնատուր դարձնելու և յանձնելու համար։

ՄՈՍԿՈՒԱ 29.— «Թաս» գործակալութիւնը կը յայտնէ որ ստացուած են խիստ բազմաթիւ նամակներ, որոնք կը պահանջեն որ մահուամբ պատժուին դաւադիրները։

Նմանօրինակ խնդրագիրներ ղըրկուած են մասնաւորաբար 19 գիտնականներու, 43 նկարիչներու և ինքնաշարժի ճարտարարուեստին 45 հազար ճարտարագէտներուն և բանուորներուն կողմէ։

Մօր մը աղերսը՝ ուրիշ մօր մը

Վարշաւայէն կը տեղեկացնեն.— Դատապարտուած Քառլ Րատէքի մայրը, Տիկ. Զօպէլ Ջօն, որ 70 տարեկան անկար կին մըն է, կոչ մը ըրաւ Ստալինին և թախանձեց որ շնորհէ իր զաւկին կեանքին։ Տիկին Ջօն երկրորդ կոչ մըն ալ Ստալինի մօրը ընելով, ըսաւ.

«Մայր մը ըլլալով կը դիմեմ ուրիշ մօր մը և ձենէ կը խնդրեմ որ միջամտէք Րատէքի համար։ Ձեր ձեռքերուն մէջն են Րատէքի և իմ կեանքս»։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ
Պիտի Փոխուի՞

ՓԱՐԻԶ 29.— Հոս զրոյց կը շրջի թէ Մ. Բօնսոյի տեղ ուրիշ մը պիտի նշանակուի Անգարայի դեսպանութեան պաշտօնին։

Այս փոփոխութեան պատճառ ցոյց կը տրուի սա պարագան թէ, Սանճագի անհամաձայնութեան ընթացքին, Մ. Բօնսօ չէ կրցած ըստ արժանւոյն գնահատել Ֆրանքեւ Թուրք բարեկամութիւնը և ըստ այնմ ուղղութիւն տալ գործին։

Ա. Ջ. Դ

Էյուպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ յառաջիկայ կիրակի, 31 Յունվար 937, պիտի պատարագէ Տ. Գաբրիէլ քհնյ. Մանուկեան։

Երգեցողութիւնք՝ հրաւիրուած դպիրներու կողմէ։ Յետ աւարտման Ս. Պատարագի Ս. Պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի։

Ս. Պատարագը կը սկսի 10ին։

“ՊԷԼ ԷՐ„Ի
ԲԱՑՈՒՄԸ ՎԱՂԸ

Պանդոկ, ճաշարան եւ գարեջրատուն
Հարսնիքի եւ հանդէսներու թէ-տանսաններու շքեղ սրահով
Պէյօղլու, Իսթիքլալ ճամ. թիւ 213

Եւրոպական եւ Թրքական ընտիր ճաշ, ամէնէն ընտիր ըմպելիները Թարմ, բազմազան աղանդերներով: Եւրոպական նուագ եւ պարանցիկ՝ մինչեւ առաւօտեան ժամը 2:

Պանդոկի բաժինը եւրոպական կատարեալ կահաւորումով, անաղարտ մաքրութիւն եւ սպասարկութիւն, ամէն սենեակի մէջ կատարեալ լուացարան տաք եւ պաղ ծորակներով, օրուան բոլոր ժամերուն:

ՊԷԼ ԷՐ հաստատութիւնը Պէյօղլուի ընտանեկան մտերմիկ ժամադրավայրն է, եւ ամենէն շքեղ դահլիճներ ունի պարահանդէսներու, մկրտութեան եւ այլ ուրախ հաւաքոյթներու համար.

Հակառակ իր շքեղութեան եւ ձիրքին, ՊԷԼ ԷՐ, իր չափաւոր գիներով, մատչելի վայր մըն է հանգիստ, զուարթութիւն, մտերմութիւն եւ ընտանեկան ջերմութիւն փնտռողներուն համար:

Պէյօղլու, Իսթիքլալ Ճատտէսի, թիւ 213

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ
ի Գատըգիւղ

Թաղական Խորհուրդս ի գիտութիւն կը ծանուցանէ թէ, Տիկին Արուսեակ Իշլէմէճեանի փափաքին համաձայն, իր ողբացեալ հօր Սերովբէ Էպէեանի մահուան 10րդ տարեդարձին առթիւ, ինչպէս նաեւ վաղամեռիկ Թոռնիկին Նուրհան-Յովսէփի յիշատակին այս Կիրակի 31 Յունվար 1937 գիւղին Ս. Թագաւոր եկեղեցիին մէջ, Արժ. Տ. Պասկ քհնյ. Ստեփանեան Ս. Պատարագի մատուցմամբ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարէ ի հանգիստ հոգւոյ ողբացեալներուն։

Երգեցողութիւնք պիտի կատարուին Ս. եկեղեցւոյս Պատ. Դպրաց Դասուն կողմանէ, առաջնորդութեամբ երաժշտապետ Տիար Մարտիկ Քէօսէեանի։

Սկզբ. ժամերգ. ի ժամ 7.30, Ս. Պատարագ 9ուկէսին։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱ
Ա. Ջ. Դ

Հարիւրին 3 տոկոսաւոր 1903ի եգիպտ. Քրէտի Ֆօնսիէի պարտաթուղթերուն 1 Մարտ 1937 թուականին կատարուելիք ամորթիզի վիճակահանութեան դէմ խիստ նըպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւն կ'ընեն Օսմանեան Պանքայի Կալաթայի կեդրոնն ու Եմինէօնիւի եւ Պէյօղլուի մասնաճիւղերը: Այս պարագան կը հաղորդուի յիշեալ պարտաթուղթերը ունեցողներուն:

2—2

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՍՈՒՐԻԱ

Գրեց՝ ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԼՓԱՔՃԵԱՆ

Թուրքիա մեծ յաջողութիւն մը ունեցաւ Սանճագի խնդրոյն մէջ։ Կը սպասէինք այս ելքին։ Վստահ ենք որ՝ Հանրապետական Թուրքիոյ ղեկավարները իրենց ճարտար դիւանագիտութեամբ և ներկայացող նպաստաւոր առիթներէն օգտուելու իրենց մեծ կարողութեամբ անկասկած տակաւին ուրիշ մեծ յաջողութիւններ ձեռք պիտի բերեն չահագրգռող քաղաքական բոլոր խնդիրներուն մէջ։

Թուրքիոյ ամէն կողմը, վաղը, մթինկներ պիտի գումարուին, ուրախութեան ցոյցեր պիտի ըլլան՝ Սանճագի գործին մէջ ձեռք բերուած այս յաջողութեան համար։ Եւ կ'արժէ որ այս ցոյցերը ըլլան, որովհետեւ մեծ արժէք ունի այս յաջողութիւնը, զոր կրնանք գնահատել, այն ատեն երբ խորհինք որ մեր կառավարութիւնը բուռն կերպով պայքարեցաւ Ֆրանսայի հետ և Սուրիոյ համար որ մաս կը կազմէ արաբ երկիրներու Համարաբական Միութեան։

Սուրիա և Պաղեստին, միեւնոյն լեզուն կը խօսին, միեւնոյն մշակոյթն ու բարքերը, ունին, անբաժանելի միութիւն մը նկատուած են. թէեւ վերջին անգամ իրարմէ բաժնուած, և երկար ու կնճռոտ բանակցութիւններէ և սակարկութիւններէ ետքը Պաղեստինը՝ Անգլիոյ հոգատարութեան և Սուրիան՝ Ֆրանսայի հոգատարութեան յանձնուածներ։ Եւ կը տեսնենք թէ՝ Պաղեստինի Արաբները՝ իրենց կոնակը Համարաբական Միութեան տուած, ի՜նչպէս կատաղօրէն կը պայքարին ուժով ազնուութեան տէր Հրեաներու հետ և լրջօրէն կը զբաղեցնեն անգլ. կառավարութիւնը։

Ֆրանսայի չահը կը պահանջէր որ իր բոլոր ուժովը պաշտպանէր Սուրիան՝ արաբական այս երկիրը, ո՛չ թէ անոր վրայ իր ստանձնած տասը տասնըհինգ տարուան հոգատարութեան համար, այլ նաեւ բոլորովին չկզելու համար այն կապը զոր ունէր Ֆրանսա դարերէ ի վեր իր թեւարկութեան ներքեւ ունենալով Սուրիան։ Եւ, հիմա, ո՛րքան զարմանալի կ'երեւայ որ Սուլթաններու Թուրքիան թոյլ տուած էր որ օտար երկիր մը այդ պաշտպանութիւնը ընէ Թուրքիոյ մէկ մասին և հոն բնակող մէկ ժողովուրդին վրայ։

Ատեն մը, չորս հարիւր տարի առաջ, Եւրոպայի բոլոր պետութիւնները թշնամի էին Թուրքիոյ Սուլթաններուն։ Առաջին անգամ, Ֆրանսայի Ֆրանսուա Ա. Թագաւորը դեսպան ղրկեց Իսթանպոլ և բարեկամութեան դաշինք կնքեց Գանունի Սուլթան Սիւլէյմանի հետ։

Ֆրանքեթուրք այս բարեկամութիւնը բնական բան մըն է այսօր։ Բայց այն ատեն մեծ գայթակղութիւն պատճառեց և նոյնիսկ մատնութիւն որակուեցաւ Ֆրանսայի Թագաւորին այս արարքը, քրիստոնեայ Թագաւորները ձգելով երթալ Թուրքիոյ Իսլամ Թագաւորին հետ դաշնակցիլը։

Եւ սակայն աւելի մեծապէս շահեցաւ Ֆրանսա։ Ֆրանս. Թագաւորին և Սուլթան Սիւլէյմանի միջեւ կնքուած դաշնագրով տրուեցաւ առաջին քաբիթիւլասիօնը, որով Ֆրանսա վայելեց շատ մը առանձնաշնորհումներ և ի մէջ այլոց իրաւունք ստացաւ պաշտպանել այն Քրիստոնեաները (առաւելապէս կաթոլիկները), երբ զիմէին Ֆրանս. դեսպանատուն և պաշտպանութիւն խնդրէին։

Պարբերաբար նորոգուած են քաբիթիւլասիօնները, 1672էն. 1740ին նոր յօդուածներ աւելցուած են հիներուն վրայ։ Նարոլէոն Պօնապարթ 1802ին կնքած է իր օրուան քաբիթիւլասիօնը և այդ առթիւ սա հրահանգը տուած էԻսթանպոլ ղրկած իր ներկայացուցիչին՝ Զօրավար Պրիւնին.

—«Իսթանպոլի դեսպանը պարտաւոր է իր պաշտպանութեան տակ առնել բարենպատակ հաստատութիւնները Սուրիոյ և Հայաստանի ու մասնաւորաբար Երուսաղէմ գացող կարաւանները»։

Եւ շատ ուշագրաւ է որ Ֆրանսական դեսպանատունը իրենպաշտպանեալները նկատած է իր յաճախորդները (clientéle պաշտպանուող) և վաւերաթուղթի մը մէջ բուած է— Օսմանեան կայսրութեան մէջ Ֆրանսայի ունեցած յաճախորդներէն (client) ամենէն աւելի հինն ու միանգամայն հաւատարիմը Մարոնիներն են։

Արդարեւ, Ֆրանսայի Սէնլուի Թագաւորը Սուրիոյ Մարոնիներու գրած մէկ նամակին մէջ կ'ըսէ.

— Մենք համոզուած ենք որ Մարոնիները ֆրանսական ազգին մաս կը կազմեն, որովհետեւ ֆրանսացիներուն հետ անոնց ունեցած բարեկամութիւնը կը նմանի այն բարեկամութեան, զոր ֆրանսացիները ունին իրենց միջեւ, իրարու հետ։ Կը խոստանանք ձեր ազգին պաշտպանութիւնը ընել, ինչպէս թէ ֆրանսացի ըլլայիք և ընել ամէն ինչ որ կը նպաստէ ձեր բարեկեցութեան։

Եւ Ֆրանսա, Նաբոլէոն Գ.ի օրով էր, 1860ին, իր խոստացած պաշտպանութիւնը լիովին կատարեց. երբ Լիբանանի Մարոնիները (կաթոլիկ արաբ) Տրիւզիներու հետ կռուի բռնուած նեղ կացութեան մը մատնուած էին. Ֆրանսա զինուոր ղրկեց, Մարոնիները պաշտպանեց և Լիբանանը առանձնաշնորհեալ նահանգ մը ընելով, Քրիստոնեայ կառավարիչ մը կարգել տուաւ անոր վրայ։

Ֆրանսա միայն քաղաքական օժանդակութեամբ չէ՛ որ ազդեցութիւն բանեցուցած է Սուրիոյ վրայ։ Կրթական և տնտեսական գործերով ալ իրեն կապած է Սուրիան։

Ընդհանուր պատերազմէն առաջ, 1914ին Սուրիոյ և Պաղեստինի մէջ կային 500ի մօտ ֆրանս. կրթական հաստատութիւններ 50,000է աւելի խլամ և քրիստոնեայ աշակերտներով։

Սուրիոյ մէջ կրթական այս շարժումը սկսած է երեք դար առաջ, Քարուչինեան կրօնաւորները եկան Հալէպի, Պէրութի, Սայտայի մէջ հիմնեցին վանքեր, որոնք յետոյ ուսումնարաններ եղան։ Սուրիոյ մէջ կրթական ցայտուն գործունէութիւն մը ունեցան Ճիզվիթները։ Այս մասին բաւական գաղափար մը կ'ունենանք երբ յիշենք որ Ճիզվիթները բժշկական վարժարան մը հիմնած են Պէրութի մէջ և տարիներով չարունակած են այս հաստատութիւնը կանոնաւոր կերպով։

Ֆրանսա՝ Սուրիոյ զարգացման նպաստած է տնտեսական միջոցներով։ Ֆրանսական դրամագլուխով հիմնուած Սուրիոյ երկաթուղին, քարափը, հանրակառքը և ուրիշ հանրային ձեռնարկներ։

Ֆրանսա՝ այսպէս բարոյական և և նիւթական զօրաւոր յարաբերութիւն հաստատած և ամուր կապերով իրեն կապած էր Սուրիան։ Ընդհ. պատերազմէն ետքը, երկարօրէն պայքարելով յաջողեցաւ Սուրիոյ հոգատարութիւնը ապահովել Անգլիոյ ձեռքէն և արաբ չէյխերու միջամտութենէն։

Հիմա 15 տարուան հոգատարութենէ վերջ, թէեւ յանձն առած է երեք տարուան փորձէ մը ետքը Սուրիան բացարձակ անկախ երկիր մը ընել ու ինքը քաշուիլ անկէ, բայց պատճառներ կան ենթադրել տալու որ բոլորովին չպիտի խզուի Սուրիայէն։

Այս նկատումներով է որ Ֆրանսա Սանճագի գործին համար իր բոլոր ուժովը պայքարեցաւ Թուրքիոյ հետ. բայց հարկադրուեցաւ տեղի տալ և չկորսնցնել Թուրքիոյ բարեկամութիւնը։

Սուրիայէն եկած վերջին հեռագիրները կը յայտնեն թէ տեղացի արաբ ժողովուրդը դժգոհ մնացած էր Սանճագի մասին եղած կարգադրութիւններէն և ըրած է բողոքի ցոյցեր։ Բայց տարակոյս չկայ որ ասիկա օրուան տրամադրութեան տակ վաղանցուկ յուզում մըն է որ քանի մը օրէն կը հանդարտի։

Մասնաւորաբար Թուրքիոյ արդի ղեկավարները, իրենց վարպետ վարւելակերպով շատ շուտով պիտի կարենան սիրաշահիլ Սուրիոյ Արաբները, մոռցնել Իթթիհատի կառավարութեան օրով պատահած անբաղձալի դէպքերէն յիշատակներ. պիտի կրնան բարեկամական յարաբերութիւն հաստատել նորակազմ այս դրացի երկրին և անոր միջոցով Համարաբական միութեան հետ։

ՍՊԱՆԻՈՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԵՒ ՌԱՄԿԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՍՊԱՆԻՈՅ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՄԻՋԱՄՏՈՂ ՈՉ ՄԷԿ ԵՐԿԻՐ ԿՐՑԱԾ Է ՈՒ ԼԱՒ Է ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՆԱՅ

Անգլիա ոչ մէկ զինուոր պիտի պահէ Սպանիոյ մէջ հակառակ ընկերվարականներու պահանջքին

Երկրի մը անկախութիւնը կը նշանակէ թէ ներքին և թէ արտաքին խնդիրներու մէջ գործելու ազատութիւն։ Անկախ երկիր մը, ինչպէս որ արտաքին աշխարհի հետ ուզած ձեւով ուզած երկիրներուն հետ յարաբերութիւն կը մշակէ, անշուշտ միջազգային օրէնքները յարգելով, ներքին քաղաքականութեամբ ալ կրնայ ուզած վարչաձեւը ունենալ և կիրարկել իր սահմաններուն մէջ։ Երկիրներու փոխ յարաբերութիւնը այս կը պահանջէ։ Բայց այսօր, Սպանիոյ պատերազմը վեր ի վայր կը շրջէ այդ բոլոր սկզբունքները և արդէն նոր չէ որ ֆաշիստ երկիրները նպատակին առջեւ օրինականութիւնը և օրէնքը կը չահին։

Սպանիոյ մէջ ազգային կամքն էր որ Հանրապետութիւն հռչակեց և դարձեալ մեծամասնութիւնն էր որ վերջին անգամ Ձախերը գործի գլուխ բերաւ։ Երկրին ընկերային պայմանները, բանուորին ու գիւղացիին վիճակը այնքան գէշ էին որ. նոյնիսկ Լէնին ժամանակին գուշակած էր թէ Սպանիա Համայնավարութեան համար յաւագոյն հող մըն էր։

Ուրեմն իրերու բնական ընթացքով է որ, սպանիացի ժողովուրդը Ձախ Խորհրդարան մը և Ձախ վարչաձեւ մը կազմեց։

Բնական է նաեւ որ ասոր դէմ մեծ հողատէր, հին ազնուականներ դժգոհ մնալով այդ վարչաձեւին դէմ իրենց ուժն ու հարստութիւնը տրամադրեցին։ Մինչեւ հոս երկիրը իր բնական վիճակին մէջ է, սակայն շատ չանցած կը նշմարուի նախ ֆաշիստներու և յետոյ համայնավարներու մատը Սպանիոյ ներքին գործերուն մէջ։ Հազիւ յեղափոխութիւնը պայթած Նացի Գերմանիան և Ֆաշիստ Իտալիան ըմբոստներուն և ասոնց թշնամի համայնավար Ռուսիան կառավարութեան օգնութիւն կը տեղացնեն։ Ասոր կը յաջորդէ մանաւանդ Գերմաններուն ղրկած կամաւորները և Սպանիոյ ներքին վարչաձեւի կռիւը գերման Նացիներուն և իտալացի Ֆաշիստներուն համայնավար Սովետներուն դէմ մղած պատերազմի մը գոյնը կ'առնէ, պատերազմ մը որ փոխանակ իրարու երկրին մէջ մղուելու Սպանիոյ մէջ տեղի կ'ունենայ սպանիական գիմակին տակ։ Ասով Սպանիոյ անկախութիւնը ոտնակոխ եղած կ'ըլլայ և օր մըն ալ ուրիշ անկախութիւններ ասից կոխան ըլլալու վտանգ կը սպառնայ։ Ֆաշիստները կը պոռան թէ ռամկավարութիւնը գէշ վարչաձեւ է և Սպանիոյ ու նոյնիսկ Ֆրանսայի օրինակը կու տան, բայց ոչ Անգլիոյ ուր ռամկավարութիւնը օրինակելի վարչաձեւ մըն է նոյնքան օրինակելի հաստատութիւնով։

Անգլիացի զինուորներ

Սպանիացի կամաւորներ եւ անիշխանականներու գրած յայտարարութիւնները

Եւ այսօր Սպանիոյ մէջ Սպանիացիներուն հետ կը կռուին մէկ կողմէն Գերման և Իտալացի, միւս կողմէն Ռուս, սակայն արդեօք կը յուսա՞ն թէ կրնան տէր ըլլալ Սպանիոյ, ուր ամէն բանէ առաջ կռուելու ալ, յաղթելու ալ իրաւունքը Սպանիացիինն է։

Պատմութիւնը օրինակներ ունի։ Լուի ԺԴ.ի սպանիական ժառանգութեան կռիւները ծանօթ են և արդիւնք չեն տուած։ Եթէ Նաբոլէօն սպանիական պատերազմներու խրատը ունեցած ըլլար, խիստ հաւանաբար այդքան շուտ չպիտի գար իր վախճանը։ Պատմութիւնը ցոյց տուած է որ Սպանիա երկիր մըն է, ուր միայն Սպանիացին կ'իշխէ։

Կը կարծենք թէ նոյնը պիտի ըլլայ նաեւ հոն չահ տեսնել ուզողներուն համար։

Սպանիոյ ներքին պատերազմին միջամտութեան առթիւ, Անգլիոյ մէջ ալ շատ աղմուկ ելաւ։

Ընդդիմադիրները կ'ըսեն թէ, միջազգային օրէնքներու դէմ է տեսնել օտարներու միջամտութիւնը ուրիշ երկրին ներքին գործերուն, պէտք է արգիլել, նոյնիսկ զէնքով, այսինքն կ'ուզեն որ սպանիական

(Շար.ը Զ. էջ)

ՍԻՆԵՄԱՅԻ ԲԱԺԻՆ

ԲՈԼԷԹ ՏԻՊՕՍԹԻ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

«Չեմ կրնար հաւատալ թէ «տիկին» պիտի ըլլամ», կ'ըսէ արուեստագիտուհին

Ո՞Վ Է ՕՍԹԷՐ ԹԱԿ

Շարժանկարի բաժնին հետեւող մեր ընթերցողներն ու ուհիները անշուշտ լաւ կը յիշեն այս գեղանի արուեստագիտուհին, որ մասնաւորաբար համբաւ ստացաւ՝ տաղանդաւոր դերասան Շառլ Պուայէի կողքին խաղալով «Երջանկութիւն» ֆիլմին մէջ, ուր երկրորդական դեր մը ունէր։

Անկէ երեք շաբաթ առաջ, Բոլէթի ամուսնութիւնը տեղի ունեցաւ Բարիզի Սէն Բօլ գիւղը։

Վկաները, հրաւիրեալներ ու բազմաթիւ անձինք — բարեկամներ ու ազգականներ — հանդիսաւոր (թափօրով մուտք գործեցին Սէն Բօլ եկեղեցին։

Հրաւիրեալներու թափօրին մաս կը կազմէր փոքր աղջնակներու խումբ մը, որոնք իրենց գլուխը զարդարած էին հարսանեկան չքնաղ պսակներով և որոնք հարսին երկար քօղին ծայրերէն բռնած՝ ուրախութեամբ կը հետեւէին թափօրին, մինչեւ եկեղեցի։

Բոլէթ յուզուած վիճակ մը ունէր այդ վճռական օրը. եկեղեցական արարողութիւնները իր վրայ այնքան խոր տպաւորութիւն բրած էին որ, իր հոգեկան այդ յուզումնալից վիճակը համարձակած է պարզել իր մտերիմ ընկերուհիին՝ նոյնպէս շարժանկարի աստղ մը՝ Տիթա Բարլոյի, սա խօսքերը մըրմնջելով անոր ականջին ի վար.

— Չեմ կրնար հաւատալ թէ «Տիկին» պիտի ըլլամ։

Եկեղեցական արարողութիւնները տակաւին չսկսած, հրաւիրեալներուն կը յայտարարուի թէ «Պր. Երէցը ներողութիւն կը խնդրէ որ չպիտի կրնայ ինք անձամբ կատարել Ս. Պսակի արարողութիւնը, որովհետեւ արկածով մը իր սրունքին ոսկրը կոտրած է և քալելու անկարող»։ Ուստի փոխանորդական է որ կը ստանձնէ պսակել հարսն ու փեսան։

Բոլէթի ամուսինը կը կոչուի Պր. Օսթէրթակ, որ Մարոքի մէջ կարեւոր գործերու գլուխը կը գըտնուի և փայլուն դիրք մը գրաւած է հոն։

Հարսանեկան արարողութեանց պահուն, Տիկին Օսթէրթակ՝ Բոլէթի տալը՝ իր գեղեցիկ ձայնով մեներգած է եկեղեցական մէկ քանի երգեր, խոր յուզում պատճառելով ներկաներուն։

Ս. Պսակէն վերջ, տեղի ունեցած է չքեղ ընդունելութիւն մը, որու միջոցին հրաւիրեալները երգելով, պարելով, խնդալով զուարճացած են։

ՄԱՏԼԷՆ ՔԱՐՕԼ

Պարերը ղեկավարած է [illegible]րեմադրիչ Լէօնիտ Մօկի։

Ներկաները մինչեւ կէս գիշեր զուարճանալէ վերջ, մեկնած են, երջանկութիւն մաղթելով նորապըսակ ամոլին՝ Տէր և Տիկին Օսթէրթակի

Իսկ մենք ալ, մեր կարգին. կը մաղթենք որ իր ամուսնութենէն վերջ, Բոլէթ չքաշուի բեմական ասպարէզէն, ուր փայլուն շրջաններ բոլորած է ան մանաւանդ արուեստագէտի իր յատկութիւնները այնքան յատկանշական կերպով երեւան եկած են միշտ, իր ստանձնած բոլոր դերերուն մէջ։

Կարելի՞ է հաւատալ, սակայն, որ իր կնոջ սիրոյն նախանձախնդիր ամուսին մը թոյլ տայ բեմ ելլել իր կնոջ՝ որուն ճամբէն չեղելուն ամենէն յարմարագոյն տիրոյթը կրնայ նկատուիլ բեմը։

Իրաւունք չունի՞նք, միթէ։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

«Զօրապետը արշալոյսին մեռաւ» ֆիլմին գլխաւոր դերակատարներն են համակրելին Կէրի Քուբըր և Մատլէն Քարօլ։

+ «Բօրթ Արթիւր» ֆիլմի հերոսուհի Տանիէլ Տարիէօյի խաղակիցն է Շառլ Վանէլ։ Իսկ Օր. Ֆօն Սէն՝ ստանձնած է Տանիէլ Տարիէօյի ճարոն սպասուհիի դերը։

+ «Միսթըր Ֆլոու» ֆիլմին գլխաւոր դերակատարն է Ֆէրնան Կրավէյ։

+ «Երեք... վեց... ինը» ֆիլմին մէջ կարեւորագոյն դերը առած է Մէկ Լէմօնիէ։

ՄԱՐԼԷՆ ՏԻԹՐԻԽ

Ամառնային ծովու զուարճութիւններէն ետք, Հոլիվուտի աստղերը ամէնն ալ իրենց արձակուրդի օրերը կը նուիրեն ձմեռնային սպորտի, ինչպէս կը տեսնուի վերի պատկերին մէջ

ԴԱՏԱԿԱՆ ԵՒ ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԻՐ ԱՐԳԵԼՔՆԵՐԸ

ԹՈՒՐՔ ՔԱՂ. ՕՐԷՆՔԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆ

Որո՞նք իրաւունք ունին ամուսնանալու

Կասկած չկայ թէ ամուսնութիւնը ամէն քաղաքակիրթ երկրի մէջ խիստ կարեւոր հարց մը ըլլալով, նկատողութեան կ՚առնուի երկրին օրէնքին մէջ։ Թուրքիա զուիցերիականին նման ամենէն արդիական օրէնքը ընդունելով ամուսնական խնդրին մասին ալ լուսագոյն կարգադրութիւն մը գտած եղաւ։ Արդարեւ պայմանագրութիւն մը որ երկու անձեր այդքան զօրաւոր կերպով ձմահ իրարու կապէ, բացի ամուսնական պայմանագրութենէն։

Ահա այս պատճառով անոր մասին պէտք է խիստ ուշադիր ըլլալ։

Մեր օրէնքի կարդին հետեւելով աչքէ անցնենք թէ ամուսնութիւնը որո՞նք, ի՞նչ պայմաններու տակ և ի՞նչպէս կրնան կնքել։

Քաղ. Օրէնքը, ընտանեկան օրէնքին մասին 88րդ. յօդուածով կը սկսի նկատողութեան առնել ամուսնական հարցը, նախ թուելով ամուսնական իրաւունք ունեցողները։ Անոնք երեք են.

Տարիք

Այրը 18 և կինը 17 տարիքը չի լրացուցած չեն կրնար ամուսնանալ։ Դատաւորը բացառիկ պարագաներու տակ և կարեւոր պատճառով մը կրնայ 16ը լրացուցած այր մարդուն կամ կնոջ ամուսնութեան արտօնութիւն տալ։ Մայրը, հայրը և պաշտպանը կը լսուին։ (յօդ. 88)

Այսպէս ուրեմն առաջին պայմանն է այր մարդուն համար 18 լրացուցած ըլլալ, իսկ կնոջ համար 17ը։ Մինչդեռ օրէնքը 17 տարուս մէկը չափահաս չնկատեր։ Հետեւաբար աղջիկ մը 17ին ամուսնանալու արտօնուած ըլլալով հանդերձ պէտք կայ ծնողքին կամ պաշտպանին հաւանութեան, առանց անոր չկրնար ամուսնանալ։ Ասոր մէջ պէտք չէ հակառակութիւն տեսնելով ըսել թէ մէկ կողմէ արտօնութիւն կը տրուի, միւս կողմէ արգելք կ՚ըլլան։ Աղիկա պարզապէս ենթակային չափը նկատի առնելով դրուած յօդուած մըն է, քանի որ 17 տարուս աղջիկ մը կրնայ ամուսնանալու չափ հասուն ըլլալ, բայց տղաքէն դատաւորը կարող չկրնար ըլլալ։

Թերեւս խորհողներ ըլլան թէ 17 տարուս աղջկան և 15 տարուս տղոց միջեւ տարբերութիւն չկայ։

Օրէնքը 17 տարեկան աղջկան մը ամուսնութիւնը բնական վիճակ կը նկատէ և վերոյիշեալ անձերու հաւանութեամբ, առանց դատարանի որոշումին, ան կրնայ ամուսնանալ բայց 15 տարեկանին ամուսնանալ ուզողներուն վիճակը այդպէս չէ։ Անոնք ամուսնանալու համար բացառիկ և խիստ կենսական պատճառ մը պէտք է ցոյց տան։ Օրինակ կրնայ ըլլալ որ 15 տարուս մէկը սիրային յարաբերութեան հետեւանքով յղի մնացած և կամ եթէ այր է, իր սիրուհին յղի ձգած ըլլայ։ Ասիկա ծնելիք տղուն ապագային համար մանաւանդ խիստ կարեւոր է։ Այն պարագային կարելի է դատարան դիմել։ Շատ մը ուրիշ կարեւոր խնդիրներու հասար կարելի է դատարանէն արտօնութիւն ուզել։ Դատարանը կը լսէ ծնողքները և պաշտպանները, յետոյ կուտայ իր որոշումը։ Եթէ նոյնիսկ ենթական ծնողքն ու պաշտպանը ամուսնանալու փափաք յայտնեն, դատարանը ազատ է իր որոշումին մէջ և կրնայ ամուսնական արտօնութիւն տալ կամ չտալ։ Ահա մեծ տարբերութիւնը 15ը լրացուցածներուն և 17ը լրացուցած աղջիկներուն միջեւ։

Դատելու կարողութիւն

Օրէնքը 89րդ. յօդուածին մէջ վճռաբար կ՚ըսէ թէ միայն դատելու կարողութիւն (բարին լաւէն զանազանելու... տրամաբանելու ունեցողն է որ կրնայ ամուսնանալ։ Մտային հիւանդութիւններէն մէկը ունեցող մը չկրնար ամուսնանալ։

Օրինական ներկայացուցիչներուն արտօնութիւնը

Քաղաքային օրէնքին տուած իրաւասութիւնները գործածելու իրաւունքէն զրկուածները և ինքզինքը կառավարելու ի վիճակի չեղողները չեն կրնար ամուսնանալ, առանց իրենց ծնողքին կամ պաշտպանին արտօնութեան։ Բայց եթէ պաշտպանը արտօնութիւն չուզէ տալ, հակառակ անոն որ ամուսնութիւնը տղուն համար նպաստաւոր է այն ատեն կարելի է իրեն դէմ դատարան դիմել և դատարանէն արտօնութիւն առնել։

Օրէնքը մինչեւ հոս ցոյց կուտայ թէ որո՞նք ի՞նչ պայմաններու տակ ամուսնանալու իրաւունք ունին։ Ասկէ սա ընդհ. եզրակացութիւնը կրնանք հանել որ 18 լրացուցած այր թէ կին եթէ դատելու կարողութիւն ունին և օրէնքին իրենց տուած իրաւունքները գործածելէ չեն զրկուած կրնան առանց ուրիշ դժուարութեան ու արգելքի ամուսնանալ։ Օրէնքը երկրորդ մասին մէջ ուրիշ կէտ մը կը քննէ խնդիրը։ Եւ «Ամուսնութեան Արգելքներ» ընդհ. խորագրին տակ կը թուէ այն պարագաները որոնք արգելք են ամուսնութեան։ Ձեռնհաս բառ առ բառ թարգմանենք օրէնքին 92րդ յօդուածը.

«Հետեւեալներուն միջեւ ամուսնութիւնը արգիլուած է։

1.— Օրինաւոր թէ ապօրէն զաւկի ու ծնողքի միջեւ (ասիկա պէտք է առնել մէկէ մը ծնած չառաւիղը, այսինքն զաւակ, թոռ, թոռնորդի և իր ծնողքը, այսինքն հայր, մայր, մեծ հայր, մեծ մայր և այլն։ իմաստով։) Ա.), նոյն հօրմէն ու մօրմէն և կամ միայն հօրմէ մէկ կամ մօրմէ մէկ եղբայրներու և քոյրերու միջեւ և մէկու մը իր հօրեղբօր, մօրեղբօր, հօրաքրոջ, մօրաքրոջ հետ։

2.— Ամուսնութեան առեղծած ազգականութիւնը եթէ նոյնիսկ ամուսնալուծումով կամ մահուամբ վերջ գտած ըլլայ կնոջ հետ եւ ամուսնոյն հետ իր կնոջ զաւակներն ու ծնողքը։

3.— Հոգեզաւակին հետ հոգեզաւակ առնողը կամ հոգեզաւակ առնողին կինը կամ ամուսինը։

Եթէ պատահի որ դիտումով կամ սխալմամբ այս ազգականական կապերը ունեցողները ամուսնանան այդ ամուսնութիւնը առանց այլ և այլի չեղեալ կը նկատուի։ Սակայն հոգեզաւակի կապ ունեցող մը եթէ միջոցը գտնէ և յաջողի ամուսնանալ այլեւս այդ ամուսնութիւնը չեղեալ չնկատուիր միայն թէ հոգեզաւակի կապը չմնար (312)։

Ամուսնանալուն արգելքներէն մէկն ալ ամուսնացողներէն մէկուն արդէն իսկ ամուսնացած ըլլալն է։ Ինչպէս գիտենք այլեւս բազմակնութիւնը վերցած է և ոչ ալ բազմաթիւ ամուսին ունենալու սովորութիւն կայ։ Վերամուսնանալ ուզողը պէտք է իր կողակիցին մահուան վկայագիրը, կամ եթէ ամուսնալուծուած է ամուսնալուծման որոշումը, կամ եթէ ամուսնութիւնը չեղեալ նկատուած է, այդ կէտը հաստատող որոշումը ներկայացնէ։ Եթէ կողակիցը անհետացած կամ կորսուած է վերամուսնութեան համար դատարանի որոշումի մը պէտք կայ։

Ամուսնալուծման կամ մահուան և կամ ամուսնութեան չեղեալ նկատումին հետեւանքով ազատ մնացած կին մը, մինչեւ 300 օր չկրնար ամուսնանալ։ Այս սեղմումին այրը ենթակայ չէ. (եթէ անշուշտ դատարանը իրեն համար իբր պատիժ մը չէ որոշած)։ Կնոջ այսպիսի սեղմումի մը ենթարկուելուն պատճառը հղի ըլլալու հաւանականութիւնն է։ Կրնայ ըլլալ որ մանկամ ամուսնալուծման օրը յղի մնացած ըլլայ 300 օր, այսինքն 10 ամիս ապասելով ծնելիք զաւկի ինքնութեան մասին ամէն կասկած վերցած կ՚ըլլայ։ Եթէ դարձեալ այր ու կին իրարու հետ ամուսնանան ուզեն դատաւորը այս սպասման չրջանը կրնայ կրճատել։

Ամուսնական սովորական ձեւակերպութիւնները մէկ կողմ ձգելով կամ եթէ փափաքող ընթերցողներ ըլլան ուրիշ առիթով մը գրի անցնենք ամուսնութեան օրինական ըլլալուն համար պէտք եղած երեք կարեւոր կէտերու, որոնք բացակայութիւնը ամուսնական կապը բնաւ չտեղծեր։

1. Ամուսնութիւնը պէտք է ամուսնական պաշտօնեային առջեւ ըլլայ. եթէ ոչ երկու հոգի ամուսնացանք ըսելով, և կամ միայն կրօնական արարողութիւն մը ընելով ամուսնացած չեն ըլլար։

2. Պէտք է ամուսնացողներին մին կին ըլլայ և միւսը այր։

3. Երկուքն ալ պէտք է իրենց հաւանութիւնը ազատօրէն յայտնած ըլլան։

Ամուսնական հարցը քաղաքային օրէնքի ամենէն հետաքրքրական մասերէն մէկը կազմելուն ուրիշ առիթներով ալ պիտի անդրադառնանք։

Ա. ԱԿԻՆԵԱՆ

«Ժամանակ»ի Պատմուածքներէն

ՈՒՐԱԿԱՆԷՆ ԱԼ ԱՀԱԻՈՐ

Օտարական մը մտած էր չէնքէն ներս։ Միեւնոյն ոտնաձայնները հիմա երկիւղ պատճառող ձեւով մը տախտակ սանդուխներուն վրայէն կը լսուէին և վերջապէս տեսաւ որ ուրուական մը կ՚ընդնչմարուէր, սենեակին բաց դռնէն դուրս սպրդած դողդոջ ճառագայթներուն մէջ։ Մինչ Մէրի ահ ու սարսափով այս ուրուականը ճշդելու համար պիշ պիշ կը նայէր, մարդը մէկէն ի մէկ սենեակին մէջտեղը հասեր էր, վախէն արձանացած մնաց։

Մէրի կրնար հաւատալ թէ սպիկա երեւակայական ուրուական մըն էր, եթէ օտարականը բերանը բանալով չսկսէր խօսիլ հետեւեալ կերպով.

— Հո՛ս էք, եղբայր իմ։

Զարհուրելի ուրուական մը և բերնէն ելած խիստ քաղցր խօսք մը...

Մէրի բոլորովին խելքը կորսնցուցած էր, սակայն կարծես թէ քունի մէջ եղած ըլլայ, հազիւ լսելի ձայնով մը կրցաւ հարցնել.

— Դուք ո՞վ էք։

Մարդը խնդաց և ըսաւ.

— Ե՞ս, անունս Մօնք է, եղբայր իմ։

— Հոս ի՞նչ կը փնտռէք։ Ի՞նչ կ՚ուզէք։

Օտարականը այս հարցումին ուղղակի չպատասխանեց և միեւնոյն քաղցրութեամբ.

— Նստեցէ՛ք, ըսաւ։

Մէրի յանկարծ ինքզինքէն ելաւ և զէպի մարդը խոյացաւ։ Սակայն ձեռքով դպչելու չափ չկրցաւ մօտենալ անոր։ Մարդը ետ քաշուած էր։ Մէրի հաւատարակչութիւնը կորնչցուց և գետին պիտի գլորէր, երբ յանկարծ երկու ուժեղ թեւեր իր դաստակներուն կառչեցան։ Կինը զգաց պահ մը վերջը թէ իր մարմինը երկու բազուկներու մէջ կը սեղմուէր։ Գոռալ կ՚ուզէր, սակայն չէր կրնար։ Նուաղումի աստիճանին հասեր էր։

Մէկ մըն ալ զգաց որ իր վրայի ճնշումը կը վերնար և սակայն աստկաճին չէր կրնար իր բազուկները շարժել։ Թեւերը չուանով մը ետեւէ՝ աթոռի մը կապուած էր։ Իր դէմի մարդը երբ տեսաւ որ կինը շարժել կ՚ուզէր.—

— Գարապ տեղը մի՛ յոգնիք, չէք կրնար ձեր տեղէն շարժիլ, ըսաւ։

Մէրի նորէն կրցաւ թեթեւ մը շրթունքները շարժել և մրթմրթաց.

— Ի՞նչ կ՚ուզէք։

— Ձեզի ծանօթանալ կ՚ուզեմ, այո՛, ձեզի հետ ծանօթանալ կ՚ուզեմ։

Պահ մը սենեակին մէջ լռութիւն տիրեց։ Անձրեւի կաթիլներ աւելի արագ և աւելի ուժգին կերպով սկսեր էին պատուհանի ապակիները հարուածել։ Դուրսէն փոթորիկին ժխորը ա՛լ աւելի բուռն, ա՛լ աւելի զարհուրելի կը լսուէր։ Հիմա Մէրի մեծ արհաւիրքի մը մատնուեր էր. աչքերը ակնակապիճներէն դուրս ցցուեր էին։ Կը կարծէր թէ ինք հիմա իր տունէն դուրս, ամայի անտառի մը մէջ և կամ ձորի մը խորը առանձին կը գտնուէր և կ՚ենթադրէր թէ ալիքներու ուզարհուրելի մզձաւանջի մը մէջ ընկղմած էր։

Փոթորիկէն կը վախնար, և սակայն այն կացութիւնը, որուն մատնուած էր, փոթորիկէն ալ սարսափազդու բան մըն էր։ Իր դէմը կար մէկը, որ իր ամուսինը սպաննել կ՚ուզէր...։

Մօնք զայն աթոռին կապելէ առքը, հիմա դէմը կանգնած՝ դուրսի փոթորիկէն աւելի զարհուրելի ձայնով մը կը հասկցնէր։

— Ինձի կը հարցնէք թէ «Ինչ կուզեմ»։ Ձեզմէ բան մը չեմ ուզեր, ձեր ամուսնին հետ մաքրելիք հաշիւ մը ունիմ։ Անուշ գիտէք։ Ասկէ մօտաւորապէս վեց ամիս առաջ մեծ ոճիր մը գործուած էր։ Այս ոճիրին մէջ ոճրագործին գտնուելուն օժանդակողներէն մէկն ալ ձեր ամուսինն էր. Այլէն, իբր թէ բան գործ չունենար, իբր թէ իր վրայ պատասխանատուութիւն մը դրուած ըլլար, այս խնդրին խառնուեցաւ և ոճրագործին երեւան հանելուն համար ըստ իր յայտարարութեան «յանուն մարդասիրութեան» խառնեցաւ։

(Շար.)

Սպաննիոյ կռիւները

(Շար. Դ. էջէն)

պատերազմին մէջ գործօն դեր մը ունենան։

«Թայմզ» ասոնց կը պատասխանէ ըսելով թէ անոնք կ՚ուզեն ընել այն ինչ որ իրենք կ՚այպանեն, այսինքն միջամտել երկրի մը ներքին գործերուն և կը պոռայ.

— Ո՛չ, Սպաննիոյ մէջ ո՛չ մէկ անգլիացի զինուոր կրնանք գտնել։

Յետոյ անգլիական թերթը կը զոլէ Գլուտս, որ հակառակ ընկերվարական ըլլալուն, գիտցաւ յարգել ռամկավար սկզբունքները և հակառակ իր կուսակցութեան չնայնիսկ երկրին հետ անհաշտ երկրին հետ, հետ մնաց օտար մը անկախութեան միջամտել։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅ ԵՊԱՐՔՈՍԸ

ԷՐՄԷՆԻ ՍԻՒԼԷՅՄԱՆ ՓԱՇԱ

(1654-55)

Այն օրերուն երբ եպարքոսները իրենց գլուխը վրայ կուտային..: Սուլթանը իր աղջիկը տուաւ Էրմէնի Սիւլէյմանի

ԱՄԷՆ ՆԵՂ ՕՐԻ ԳՈՐԾԻ ՀՐԱՒԻՐՈՒՈՂ ՄԱՐԴ ՄԸ

Մալթիացի էր հայազգի Սիւլէյման, որ իր գերդաստանէն Գաբու աղասի Իսմայիլի միջնորդութեամբ Ապտուլլահ փաշայի գործակատար ըլլալէ վերջ, պաշտօնի անցաւ արքունեաց խաս օտասին։ Ճարպիկ, աշխատասէր մարդ՝ իր ասպարէզին մէջ յառաջանալով եղաւ արծնապետ, Տիւլպէնտճի աղա, և Իպրահիմ կայսեր (1640—1648) թիկնապահ ըլլալու պատուին արժանացաւ։

Քիչ ատենէն վէզիրութեան աստիճանը ընդունելէ յետոյ, վեց ամսու չափ եպարքոսի խորհրդական եղաւ, յաջորդաբար Էրզրումի ու Տիարպէքիրի կուսակալութիւնը վարեց։ Մասնակցեցաւ Կրետէի գրաւման ու երբ Իսթանպուլ վերադառնալով Ավճը Մուհամմէտ Դ.ի (1648—1687) քրոջ Այիշէ սուլթանուհիին հետ ամուսնացուցին։

Հիճրէթի 1065 թուին (1654) Շէվվալի տասնըվեցերորդ օրը երբ եպարքոս Մուրատ փաշա ընկեցիկ եղաւ, իրեն տեղ Էրմէնի Սիւլէյման փաշա կոչուեցաւ այդ ամենաբարձր պաշտօնին։ Այլ նկատելով որ 12 տարեկան անփորձ կայսեր մանաւանդ փառասէր Վալիտէ սուլթանին խառնակ վարչութեամբ և պալատական էնթրիկներով Թուրքիա շփոթեալ էր, անիշխանութեան ենթակայ, արդէն արքունական գանձը պարպուած, թոշակներու անկանոն վճարման համար ուլուֆէ փոխառութիւն կ՚ըլլար, չէրիներով դրամները կէսով պակաս էին, և մանաւանդ նկատելով որ երբ հետեւանք տարբեր պատճառներու՝ կռիւ, գանգատ ու խառնակութիւն անպակաս էր ժողովուրդին մէջ, և իրար յաջորդող վարչականներ միշտ կը գոհուէին իբր պատասխանատու, ուրեմն Էրմէնի Սիւլէյման փաշա խոհեմաբար իր կնոջ միջոցաւ Վալիտէ սուլթանէն խնդրեց ընդունիլ իր հրաժարականը այնպիսի ատեն մը երբ եպարքոսներու անվտանգ պաշտօնը հազուադէպ էր։

Այսպէս Սիւլէյման փաշա վեցուկէս ամիս վէզիրը ազէմ ըլլալէ յետոյ կրցաւ զրծիլ այդ պաշտօնէն և Սիլիստրէի կուսակալ եղաւ։ Այլ 1659ին դարձեալ Իսթանպուլ կանչեցին զինքը, պատերազմի գացող եպարքոսին իբր փոխանորդ։

1660ին, տարաբաղդ դէպքեր մը պատահեցաւ հռչակաւոր Հասան Փաշայի առաջին անհակի հրդեհը, որ Թիրքէճիի մօտ նպարավաճառի մը խանութէն ծագելով, օրերով իբր Գրեգէն խարոյկ պատեցաւ քաղաքին մէջ և կանգ առաւ Եէտիգուլէի պարիսպներուն առջեւ։

Զարմանալի պատահար, անցողիկ յիշենք թէ 1826ի երկրորդ Հասան փաշայի կրակը, որ Գումգաբուի Մայր եկեղեցին ալ այրեց, դարձեալ Թիրքէճի, միեւնոյն նպարավաճառին խանութէն ծագում առած է, կ՚ըսուի։ Արդ, Սիւլէյման փաշայի փոխանորդութեան շրջանին հանդիպող վերոյիշեալ արկածին համար երբ զինքը յանդիմանեցին, երբ անհոգ, այն ատեն դարձեալ փոխադրուեցաւ Սիլիստրէ, նախորդ պաշտօնատեղին։

Երկիրը ալեկոծութեան մէջ էր։ Օրուան արժէքաւոր եպարքոս Քէօփրիւլի Ահմէտ փաշա զօրաբանակին ընկերանալով կը բացակայէր Իսթանպուլէ, ուր երրորդ անգամ Էրմէնի Սիւլէյման հրաւիրուեցաւ փոխանորդելու, սակայն քիչ ատենէն հիւանդագին վիճակին ու ծերունութիւնը նկատի առնելով՝ արտօնուեցաւ այլեւս հանգստանալ իր Սկիւտարի բնակարանը։

Տարին չէր լրացած երբ ամենազօր Վալիտէ Սուլթանը, որու փեսայանալով վստահութիւնը կը վայելէր, Սիւլէյմանը կանչեց իր մօտ Էտիրնէ, ուր կը գտնուէր և զայն անուանեց արքունական պալատին վերակացու։ Իրեն ռոճիկ սահմանուեցաւ Քեանդըր քաղաքին հասոյթը, ուր երբեմն կ՚երթար քննական պաշտօնով։

Քանի մը տարիէն, գործնական կեանքէ հեռանալ ուզեց իր յառաջացեալ տարիքին բերմամբ. այլեւս արտօնուեցաւ հանգստեան ըլլալ։

Առանձնացաւ Սկիւտար, ուր 14 տարի անդորր կեանք մը անցընելով 85 տարեկան էր երբ մեռաւ։

191 օր մեծ եպարքոս եղած և երեք տարբեր թուականներով փոխանորդաբար նոյն դիրքը վարող Էրմէնի Սիւլէյման փաշա, 19րդ դարու այդ ամէնէն խռովեալ շրջանին իր պաշտօնակիցներուն նայելով բարեբաղդ կը նկատուի, ինչու որ, հազուադէպ պարագայ, յաջողեր է բնական մահուամբ աւարտել կեանքը, բանտէ, աքսորէ կամ գլխատուելէ ազատելով։ Պատմութիւնը իր դամբարանին ուր ըլլալը թէեւ չյիշեր, բայց հաւանական կ՚երեւի Գարաճա Ահմէտի գերեզմանատան մէջ գտնուիլը։ Սիւլէյման փաշայի կը վերագրուի հետեւեալ երգիծական անէքտօտը. յիշատակ մը իր կեանքի վերջին տարիներուն։

Մատակարարէն գանգատողներ

Սիւլէյման փաշա օր մը տան գործակատարին դժգոհութեամբ ըսաւ.

— Ցակո՛բ, գիտես որ ես նեղսիրտ չեմ, այլ համբերող մարդ մը՝ տարիներու փորձառութիւնը ունեցող։ Իբր վաղեմի պաշտօնեայ քեզի ալ վշտացնել չեմ ուզեր։ Սակայն գիտցիր որ անուորները ամէն ատեն քու մասիդ կը գանգատին, ասոր վերջը ո՞ւր պիտի երթայ, ո՛վ ձանձրացայ, ինչո՞ւ պարտականութիւնդ չես կատարեր և գոհ չես թողուր։

Ցակոբ պատասխանեց.

— Փաշա էֆէնտի՛, այս տան մէջ քեզի հետ երկու տարիքոտ էրիկմարդ ենք, իսկ ծեր, կին, տղայ ուրիշ 17 հոգի քու սեղանէդ կ՚ապրին։ Ես կարողութեանս չափ անդադար աշխատեցայ և մինչեւ բարի խրատներ տուի, բայց ձեռքս մեծցող տղաքներ գիտ քննադատելու եկեր են, ա՛յդ կրնայ ըլլալ։ Ցակայն մտածեցէ՛ք անգամ մը։ Այս պարանքը ձեր շնորհիւ ու ներկայութեամբ կը փառաւորուի։ Դո՛ւք կը պարծենայք ամբողջ բնակչութիւնը, ապրուստով կ՚ըղձաքիք և այսքա՛ն տարիներու տագնապներէն յետոյ դարձեա՛լ կը յօժարիք ընտանեկան անյուծելի հակամարտ բողոքներուն բարի խորհրդատու ըլլալ։ Բայց եկո՛ւր տես որ շիտակը խօսի՛մ, տէր իմ, այս տան մէջ ձեր շնորհիւ կերակրուող 17 անդամներէն բոլորն ալ անխտիր դժգոհ են ձեզմէ և դառն կերպով կը քննադատեն իրենց բարերարը։

Մինչդեռ ես պարզ ծառայ մըն եմ ձեր շուքին տակ ապրող։ Նեղացի՞ք, ներողամի՛տ գտնուեցէք իմ պակասութեանս։

ՆԴ. ԱԼԵԱՆԱՔ

GRIPIN

ԼԱԽԱԳՈՅՆ ԹՈՒՆԺԻՔՆ Է

Կ Ր Ի Բ Ի Ն

Կ Ր Ի Բ Ի Ն

Ջղային ցաւերը անցողակի են թէեւ, սակայն աշխարհը կը մութցընեն մարդուս աչքին և պատճառ կ՚ըլլան գործէ բացակայ մնալու և կեանքը դառնացնելու։ Մինչդեռ փոքրիկ քաշէ մը

ԿՐԻԲԻՆ

ամբողջ ցաւերը կարճ ատենի մէջ կ՚անցընէ և առողջութիւնն ու հանգիստը կը վերադարձնէ մարդուս։

Աւելի լաւ է առողջութիւնը պահպանել, քան թէ հիւանդութեանց դէմ մաքառիլ։ Կրիպի, տիֆթէրիի, հարսանկթի և շատ մը ախտերու միքրոպներուն, բերանի և կոկորդի ճամբով մեր կազմին մէջ թափանցող վարակիչ հիւանդութիւններուն դէմ

ԱՔՐԻՏOL

գործածեցէք։ Ձեզ և ձեր զաւակները հիւանդութենէ զերծ կը պահէ։

ԱՔՐԻՏOLը շուտով կը բուժէ բերնի, կոկորդի և կոկորդի նշիկներու բորբոքումները։ Ամէն դեղարան կը ծախուի 15 հատնոց տուփը 35 ղրշ. 40 հատնոցը 70 ղրուշ

(Ç)

— Ապուշ, լեռնցի՛.... Գոնէ գիտե՞ս որ կողմէն երթալնին։

— Ոչ, չեմ գիտեր։

— Ըսէ՛, ըսէ՛, կ՚ըսեմ կոր, սուտ մի՛ խօսիր։

— Երդում կ՚ընեմ որ չեմ գիտեր։

Հասկնալով որ այդ աղջիկէն ատկէ աւելի տեղեկութիւն չի պիտի կրնար քաղել, Վիտօք իր հրամանատարին քով վազեց։ Հրամանատարը ճինգլուխ խիստ մարդ մըն էր. զին. պարտականութենէն ուրիշ բան չէր մտներ անոր գլուխը։

— Տէր հրամանատար, կինս իր ճոմանիին հետ փախեր է, խօսք առաւ Վիտօք վիշտէն ու բարկութենէն դողալով։ Եկայ որ ծնէ արձակուրդ առնեմ։

— Անկարելի է. տեղակալ, պատասխանեց պարտաճանաչ զինուորականը։ Վաղը Ֆրանսա պիտի երթանք։

— Տէր հրամանատար, կինս երկու զաւակներս ալ իր հետը տարեր է։

— Տեղակալ, կը ցաւիմ վրադ. բայց արտօնութիւն չեմ կրնար տալ քեզի. քու զինուորականի պատիւդ կը պահանջէ որ քու մարդոցմովդ պաշտօնիդ գլուխը գտնուիս... եթէ աշխարհն ալ կործանի։

Վիտօք, ալ ատկէ աւելի չի պնդեց։ Աղէկ կը ճանչնար իր հրամանատարը... գիտէր թէ անդրդուելի մէկն էր ան...։ Բայց ինքը իր որոշումը տուած էր արդէն։ Նոյն օրն իսկ դասալիք ըլլալով փախաւ։

Ալ անկէ վերջ սկսաւ իր տառապանքը։

Կնոջը մասին սխալ տեղեկութիւններ առնելով՝ սխալ հետքի մը հետեւեցաւ եւ աղին անդին թափառեցաւ պարապ տեղը։

ասոր վրայ Վիտօք, իբրեւ զինուոր, Պուրպօնեան բանակը մտաւ։

Բայց իր թշնամական բնաւորութեամբն ու կռուազանութեամբը՝ քանի քանի անգամներ մենաւոր մարտերու պարտաւորուեցաւ, երկու հոգի սպաննեց վեց հոգիի չափ ալ վիրաւորեց։ Տակաւին լաւ վերջաբան մը չպիտի ունենար այս գործը, երբ գերագոյն աղաղակ մը փրթաւ ամէն կողմէ.

— Հայրենիքը վտանգի մէջ է, կը պոռային ամէն կողմէ։

192...ի պատերազմը կը պայթէր. Ֆրանսա բռնակալներուն դէմ կը ցցուէր։

Վիտօք առիւծի մը պէս կռուեցաւ այս պատերազմի միջոցին եւ տեղակալի աստիճան ստանալով Լիլ ղրկուեցաւ։

Հոն ճանչցաւ Անէթ Շրվալիէի, որ Տուէյի յեղափոխական ատեանի անդամներէն մէկուն աղջիկն էր։ Սիրահարուեցաւ անոր եւ ամուսնացաւ։

Անկէ ետքը Վիտօք մէկէն ի մէկ բոլորովին փոխուեցաւ։ Հանդարտեցաւ, խելօքցաւ, հաւատարիմ ամուսին մը եղաւ եւ իր կինը չափէն աւելի սիրեց։

Քիչ ատենէն երկու զաւկի հայր եղաւ։ Ասոր վրայ այն համոզումն ունեցաւ որ կնոջը սէրն ալ աւելցած էր իրեն հանդէպ։

Մեծ ծրագիրներ պատրաստեց, մեծ երազներու մէջ ապրեցաւ։ Իր կնոջը եւ իր զաւակներուն համար ուզեց անուն հանել իր ընտրած ասպարէզին մէջ։ Սկզբնաւորութիւնը իրեն համար փայլուն եղած էր, ինչո՞ւ չի շարունակէր առաջ երթալ այդ մարզին մէջ։ Իր մէջը իշխելու եւ տիրապետելու ուժ մը կը զգար...։

Այս մտածումներուն վրայ փառասիրական տեն-

Այսօր ամէն կողմ անպայման փնտռեցէք

ԱՀԱԼԻ շաբաթաթերթին 17րդ թիւը հետեւեալ բովանդակութեամբ

Ա. էջ.— Հայլէ Սէլասիէ՝ իտալահպատակ.— Բ. էջ.— Ցօրելաններ.— Գ. էջ.— Նոր Ծիլիի համար կարող վարչութեան մը անհրաժեշտութիւնը

ԽՈՆԱՒՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՂԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿՌՒՓԻ ԴԷՄ

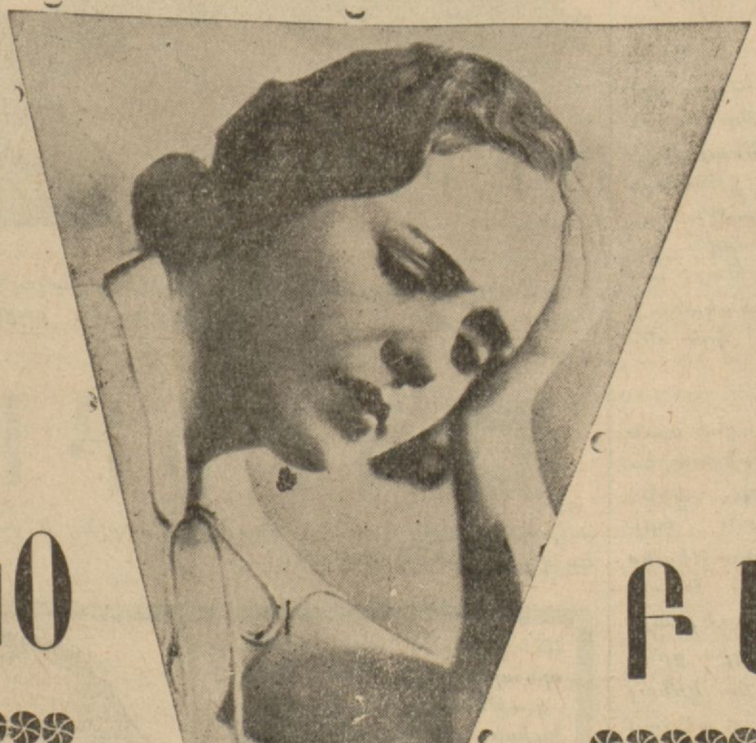

ՊԱՇՏ-
ՊԱՆՈՒԵ-
ԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱԼԿՕ

ԳՈՐԾԱ-
ԾԵՑԷՔ
ՄԻՄԻԱՅՆ

ԲԱՆ

ALGOPAN

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Կեդրոնատեղի՝ Պէյօղլու, Կալաթասարայ, Թօքաթլեան պանդոկի դէմ, «ԿԱԼԱԹԱՍԷՐԱՅ ԷՃԶԱՆԷՍԻ» դեղարանը, ԱՀՄԷՏ ՃԷՎԱՏ:

PASTİL FOR PASTİLFORPASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR

ՊԱՍԹԻԼ ՖՕՐ գործածողները
[illegible]
հարբուխ, շնչարգելութիւն և կոկորդի ցաւ չեն ունենար:

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

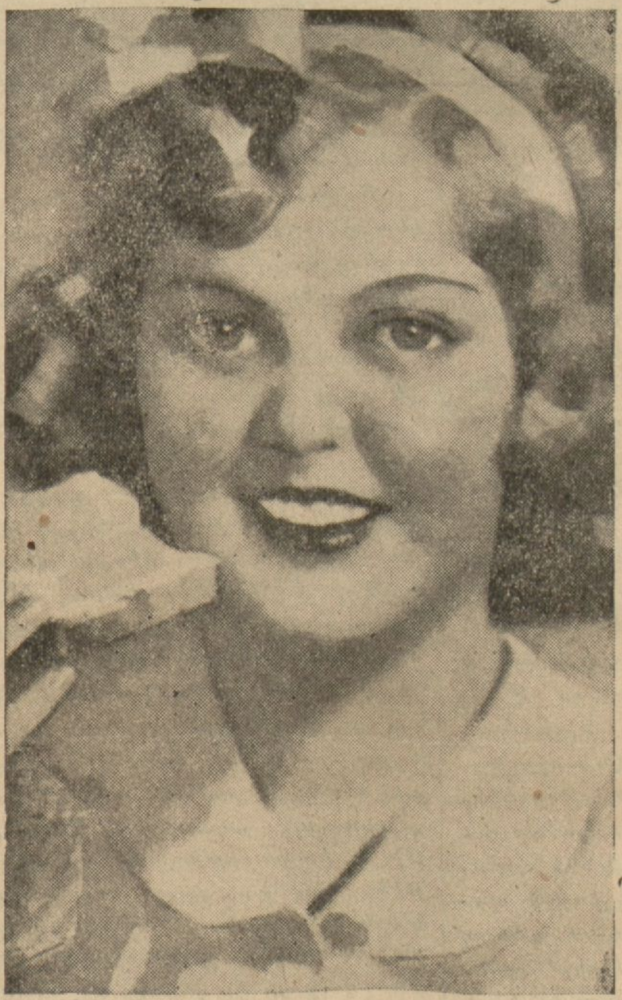

Հրաշալի նիւթ մը է որ թէ՛ գեղեց... կութիւն կը ... ծէ, թէ՛ կ'ամրա... ջացնէ զայն:

Սա գեղեցիկ դէմքը լուսաւոր... արեւը՝ անկասկած... մարգարտանման... տամնաշարքն է:

Բայց այդ ա... ռամներուն կենդա... նութիւն տուողն ալ անկասկած

ՌԱՏԻՕԼԻՆՆ է

Դուք ալ կրնաք նոյն գեղեցկութիւնը ձեռք բերել, բայց ատոր համար պայման է օրական երկու անգամ

ՌԱՏԻՕ-ԼԻՆՈՎ

խոզանակել ձեր ակռաները:

— 26 —

չեր մտան իրմէ ներս եւ ինքզինքը սկսաւ մեծ տեսնել իր երեւակայութեան առջեւ...:

Հանրապետութեան երիտասարդ հրամանատարները իրեն օրինակ ունենալով, ինքն ալ ուզեց անոնց աստիճանին հասնիլ եւ փառք ու հարստութիւն անցընել ձեռքը:

Եւ երբ իրիկուն մը երկու զաւակներուն օրօրոցին գլուխը կնոջը քով ոտքի կեցած կը զմայլէր անոնց վրայ. ըսաւ անոր.

— Անէթ, շատ երջանիկ ենք, անանկ չէ՞:

Բայց Վիտօք ուրախութենէն գինովցած. չէր կըրցած նշմարել իր տանիքին վրայ հաւաքուող փոթորկաբեր ամպերը...: Իր օճախին մէջ նիւթուող դաւադրութեան ու դաւաճանութեան հոտը չէր կրցած առնել...: Չէր կրցած նշմարել իր կնոջը պարագայական վարանումներն եւ յաճախակի տխուր ու մտածկոտ կերպարանքը: Այնչափ կը սիրէր զայն որ, միշտ իր սիրոյն կուրացնող ակնոցին մէջէն կը դիտէր զայն:

Այսպէս. գիշեր մը երբ ռազմական մարզանքէ կը վերադառնար, տեսաւ որ տունը մարդ չկար:

Անէթ իր երկու զաւակները առած փախած էր տունէն:

Անէթը փախա՜ծ..., այն Անէթը զոր տակաւին երկու օր առաջ իր թեւերուն մէջ կը սեղմէր...: Այո՛, Անէթը փախած էր:

Ամէն տեղ փնտռեց զայն... տունը տակն ու վրայ ըրաւ... խենդի մը պէս դուրս նետուեցաւ.. աղէն անդին փնտռեց...: Ո՛չ Անէթը կրցաւ գտնել եւ ո՛չ ալ անոր հետքը:

Կոիւ ալ տեղի ունեցած չէր իրենց մէջ որ ատոր վերագրէր այդ փախուստը:

— 27 —

Խեղճ երիտասարդին խելքին պիտի գար: Առաւօտուն իրարմէ սովորականին պէս բաժնուած էին... սովորականին պէս... սիրով եւ համբոյրով:

Վերջապէս հարցափորձելով, աղաչելով, պաղատելով, երբեմն ալ սպառնալով, յաջողեցաւ երբեմն իրենց քով աշխատող սպասուհիէն հասկնալ տխուր ու եղերական իրականութիւնը:

Անէթ երիտասարդի մը հետ փախած եւ զաւակներն ալ հետը տարած էր: Այս երիտասարդը ատենէ մը ի վեր Անէթի ետեւէն ինկած էր:

Երբ Վիտօք լսեց իրականութիւնը, անանկ կարծեց որ խելքին պիտի գար, բայց գերմարդկային ճիգով մը ինքզինքը զսպեց:

— Այդ մարդուն անունը ի՞նչ է, հարցուց սպասուհիին:

— Չեմ գիտեր:

— Երեսը տեսա՞ր:

— Այո՛:

— Ո՞ր դասակարգին կը պատկանէր:

— Ազնուականի մը կը նմանի, հին ազնուականի մը:

— Երիտասա՞րդ էր:

— Այո:

— Գեղեցիկ ալ էր, անանկ չէ՞:

— Այո՛, շատ գեղեցիկ էր:

— Հարո՞ւստ էր:

— Շա՜տ..::

— Ինչո՞ւ ինծի բան մը չըսիր. ինչո՞ւ առաջուընէ լուր չի տուիր:

— Չէ համարձակեցայ:

ՍԱԿԱՐԱՆ

29 Յունուար 1937 ՈՒՐ.

ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ

Պանք Օթօման	244.—
Թրքական ոսկի	1043.—
Սթերլին	621.—
Վիրէթ	130.—
Ֆրանք ֆրանսական	116.—
Զուիցերիական ֆրանք	575.—
Պելճիական ֆրանք	85.—
Տրախմի	23.—
Լէյ	14.—
Լէվա	23.—
Տօլար	126.—
Ռայխսմարք	26.—

ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ

Այս շաբթու կը ներկայացնէ

2 մեծ ֆիլմ մէկ անգամէն

Կանկսթէրներու մէջ

Մասնակցութեամբ

ԷՏՏԻ ՔԱՆԹՕՐԻ

Ֆրանսական

Յեղափոխութիւնը

Լէզլի Հաուըրտ եւ Մէրլ Օպէրօն

Յաւելուածաբար Միքի Մաուս